

Prenumerationspris:			
	Åbo	Östra	Andra
helt år	12: --	15: 66	16: 28
1/4 år	9: 50	—	—
1/2 år	6: 50	8: 41	8: 70
3/4 år	8: 50	—	—
månad	1: 25	1: 57	1: 64
Hembärningsavgiften i Åbo 25 pml per månad			
Lösnummer à 10 penni.			
Utdelningen sker på morgonen hvarje dag.			

ÅBO TIDNING.

Redaktörer: Gustaf Cygnæus, John Hedberg (red.sekret., träffas 4-7 e. m.), Axel Sjöblom, John Söderholm.
Redaktionsbyrå: Brahegatan 8. Telefon N: 74.

Annonspris:
Annonser före texten betalkas med 25 penni per petrad eller motsvarande utrymme och efter texten med 20 penni.
Dödsfallsannonser från 3 till 8 mark.
Annonser om födda, förlorade och vigde 1:50.
Ingen annons införes under 60 penni.
För svarsmottagning å annonser i annonskon-
toret erlägges utom annonspriset 20 penni.
För yrkesannonser, alla dagar under året 25 mk.
per petrad eller dess utrymme.
Prenumerations-, utdelnings- och annonskontor,
Ryska kyrkogatan N: 14.
Telefon N: 84.

TERMOMETER-OBSERVATIONER.
Åbo, 13 nov. kl. 2 om natten — 10
Kristliga fören. af unga kvinnor,
Humlegårdsgatan 7 B.
Onsdag kl. 7 e. m. Finsk bönestund.
I stadmissionshuset hålles med anled-
ning af Kristliga Föreningarnas af Unga Män
internationella bönevecka predikan på sven-
ska i afton kl. 8 af past. Malin. Ps. 45: 8.
I frunt bibelföreningens bönehus
hålles bibelförklaring i dag onsdag kl. 5 e.
m. på finska af kyrkoh. v. Pfaler.

Kurser.
Finlands Bank, den 19 okt.

Förskilja- kurs.	Löps- kurs.
St Petersburg . . . a/v	267: 80 266: 66 1/2
London	3 m. —: —: 25: —
Paris	3 m. —: —: 99: 30
Amsterdam	3 m. —: —: 99: 30
Hamburg	3 m. —: —: 122: 40
Lübeck	3 m. —: —: 122: 40
Berlin	3 m. —: —: 122: 40
Frankfurt a/M.	3 m. —: —: 122: 40
Amsterdam	3 m. —: —: 206: 70
Stockholm	3 m. 139: 30 138: 50
Köpenhamn	3 m. 139: 30 138: 40

Stockholm, den 5 nov.
London 1 — Kronor a/v 18: 16.
Hamburg 100 Rmk = Kr. a/v 88: 95.
Paris 100 Frs = Kr. a/v 72: 30.
Amsterdam 100 Guld = Kr. a/v 150: 20.

Officiella o. legala notiser.

Ledig tjänster: kronläsmanstjänsten i
Hattula 30 dagar efter 8 november; — kon-
trollörst. vid brännvinsbränneri, spritfabrik
eller ölbränneri i Tavastehus 30 dagar efter
6 nov. å landskontoret; — assessorst. i all-
männa revisionsrätten 56 dagar efter 1 nov;
— byggmästare, af andra klassen vid väg-
och vattenbyggnadsverket senast 30 dagar ef-
ter 7 nov.
Dom afkunnas: i landthandl. I. Mäenpääs
krkr 15 nov. i Kauhava.
Borgenärssammanträde: i firman Carl Ja-
cobson & Co:s och konsulin C. F. Maurysskrkr
26 nov. i Helsingfors; — i handl. K. A. We-
lius 26 nov. i Helsingfors; — i aff. kloackaren
A. A. Nordlund 26 nov. i Wasa; — i handl.
A. Saaris 28 nov. i Uleåborg; — i V. Luo-
manens 26 nov. i Kauhava.

Anmälda resande.

Den 12 nov.
Hôtel Phoenix: fröknarna Andersson fr. Sve-
rige och Svenson fr. Stockholm, affärsman
Fellman fr. Lahti, doktor Valmari och bok-
handl. Kastgren fr. Kuopio, magister Wik-
man fr. Helsingfors samt stadsfiskalen Ruth
med fru fr. Lovisa.
Järnvägsstationen: handl. Wallenius och hr
Turkula fr. Helsingfors, egendomsäg. Laakso-
nen fr. Pöytä, hr Svenson fr. Tykö samt frö-
ken Lindström fr. Stockholm.
Mykterhetsvårdshuset Salma: frökn. Eriks-
son och hr Mattsson fr. Åland, fröknarna
Nordlund fr. Sverige och Söderlund fr. Hel-
singsfors samt fru Holmqvist fr. Tammerfors.
Född: en son, Frida och Georg Schoultz,
Forssa d. 10 nov.; — en son, Inez och Juho
Elomaa, Helsingfors d. 9 nov.
Vigde: Arma Hallberg och Aino Berger, i
Stockholm d. 4 nov.; — skådespelerskan frö-
ken Tyne Finne och banktjänstemannen Taavi
Bergholm, i Helsingfors d. 9 nov.; — kon-
trollör Fredrik Salomon Forsgren och fröken
Mathilda Wilhelmina Andersson, i Helsingfors;
— ingenjör Bernhard Gagneur och fröken Sel-
ma Eleonora Strandström, i Helsingfors.

Döde: mejeristen Johan Henrik Karell i
Helsingfors d. 9 nov., 30 år; — tingsnotarien
Petter Alfred Ravander i Salo köping, 46 år.

Tandläkare.

Allan Sahus, Eriksgr. 5. 11—1 och 5—6

Tandläkare.

Hj. Avellan, Köpmang. 1. 10—12, 5—6.

Sjukgymnast.

S. A. Widlund, Brahegatan 7. Ann. tid 9—10 f. m. 5—6 e. m. 5117

Åbo Aktie Asfaltfabrik

— utför alla slags —
Asfalt- & Cementarbeten.
Lampor, Glas & Porcelän
köpas bäst och billigast hos
Victor Rydman, Slottsgatan 1.
Barnvagnar hos **Victor Rydman,**
Slottsgatan 1.

Bokförelse

E. Henr. Liljola meddelar kurser i
bokförelse och kalligrafi; emottager bokf. ar-
beten. **L. Tavastg. 4,** (ing. fr. gatan).
Öfversättningar från och till
ryska samt lektioner. **Aina**
Franch, ödsv. translator, R. kyrkog. 26.

Föreningen för välgören- hets ordnande.

Byrå Handverkargatan 1
hålles öppen alla söndagar från 11 f. m.
till 2 e. m. utom måndagar.
Boktryckeri.
Åbo Tidnings tryckeri, Ryska kyrkogatan 14

Åbo Teater.

Svensk-Finska Tournén.
Onsdagen d. 13 nov. kl. 1/8 e. m.
Svärfar.
Lustspel i 4 akter af Gustaf af Geijerstam.
Förköp i dag kl. 4—6 e. m.
OBS! Sista föreställningen.

Hotel Pöenix.

Italienska Sång- & Musik-
sällskapet
„Colombo”
Middagsmusik
från 3 e. m.
Aftonkonsert
från 8 e. m. 4927

Teresita Carreno

giver
torsdagen den 14 november
En Konsert
i **Brandkärshuset**
med biträde af Musikaliska Sällska-
pets orkester under anförande af
kapellmästar **J. Eibenschütz.**

- PROGRAM:**
- Ouverture:
Leonore No III. . . Beethoven.
Konsert (D-moll). . . Rubinstein.
med acc. af orkester
I. Moderato assai.
II. Andante.
III. Allegro.
 - Orkester:
Andante cantabile
(Stråkorkester). . . Tschalkowsky.
a) Nocturne op. 62 } Chopin.
b) Prélude
c) Valse op. 42 }
 - Orkester:
„Finlandia” (2:dra
gen). . . Sibelius.
a) Teresita-Valse. . . Teresita Carreno.
b) Berceuse indienne } Teresita Carreno.
c) La Danza

Början sker kl. 1/8 e. m.
Biljetter à 3 mk numrerade, 2
mk numrerade, 1: 50 till läktarn
erbålles i Stenbergs Bokhandel.
OBS! Endast ett fåtal num-
rerade biljetter. 5609

Sammanträden.

Aura Trädgårdsvänner
sammanträda söndagen den 17
nov. kl. 5 e. m. Västra Strand-
gatan 7. 5605

Sparbankens i Åbo

principaler
kallas till sammanträde i Sparbankens hus
härstädes **lördagen den 30 inneva-**
rande november klockan sex ef-
termiddagen för anställande af de uti
7 § af sparbankens stadgar omnämda val.
Åbo den 6 november 1901.
5602 **Sparbankstyrelsen.**

FINSKA ADVOKATBYRÅN I ÅBO,

inneh. v.h.ding Kuno Althaus. — Slottg. 8, (1/2-1, 4-7).

Från vår officin utkommande tidningarna

ÅBO TIDNING, VÄSTRA FINLAND O. TURUN LEHTI
utgifvas för närvarande i upplagor af tillsamman

15,700 EXK.

Prenumerera på våra tidningar!
Annonsera i våra tidningar!

ÅBO TIDNINGS TRYCKERI AKTIEBOLAG.

Vicehäradshöfding Herman Fagerlund, Sakförelse.

Adr. Eriksgratan 31. Telefon 851. Mottagningstid 1/2-12, 4-6.
A. U. och U. A. 1 s. 3 ggr, 26 dbbl. r.

Anteckningslista för deltagande i Handelsgillets

25 års Jubileumsfest
den 17 november
finnes framlagd å gillet till och med fredagen
den 15 dennes. 5603

Finska Telegrambyråns Annonsafdelning

— i Helsingfors —
emottager annonser till
Åbo Tidning, Västra Finland och Turun Lehti.
Kostnadsförelag, taxa och andra uppgifter lemnas gratis.

Till salu I Frenckellska Bokhandeln:

Malling, Damerna på Markby 6 mk
Geijerstam, Kvinnomakt 5: 25.
m. fl. nyheter. 5612
I Emil Stenbergs
Bokhandel,
Slottsgatan 5. Telef. 891.
Gustaf af Geijerstam, Kvinno-
makt 5: 25.
Malling, Damerna på Markby 6: —
Lindberg, Ann-Lis 4: 50.
m. fl. nyheter! 5606

I Herman Edgrens Bokhandel

Malling, Damerna på Markby å
Fmk 6: —.
Rydberg, Det sköna och dess la-
gar h. 1 å 1: 50.
Lindberg, Ann Lis å 4: 50.
m. fl. nyheter. 5604

Räkningssblanketter

i Åbo Tidnings Tryckeri.

Åbo, den 13 nov. 1901

„Osund konkurrens“.

Redan i gårdagens tidning, där
Finska Ångfartygs Aktiebolagets
annons om dess ångbåtsurer för
vintern på linjen Hangö—Stock-
holm första gången var synlig, på-
pekade vi i en notis det absurda i
dess arrangement rörande afgångs-
dagarna från hvardera ändpunkter-
na. Men saken är af alltför allvar-
sam beskaffenhet, för att ej ytter-
ligare behöfva vidröras.

F. Å. A. kommer i år med sin
turlista betydligt senare än Åbo-
bolaget. Det stod således F. Å. A.
icke vidare fritt att, i händelse det
ville taga hänsyn till sundt förnuft
och allmänhetens samt postvärkets
rätt, välja hvilka dagar som helst
för sina veckoturer. Onsdagar och
lördagar voro redan upptagna med
turer från hvardera ändpunkten.
Och dessa dagar hade dessutom tra-
dition för sig, såsom Åbo-dagar.
Dessutom hade F. Å. A. icke tidi-
gare hållit på någon bestämd vek-
kodag. Bolaget hade, enligt hvad
Å. U. upplyser, tidigare haft arran-
geradt för sig på följande sätt:

Åren 1891—93 afgick Express på
lördagar från Hangö; 1895 gick sam-
ma båt onsdagar från Hangö; 1896—
89 torsdagar från dito; 1898—99 gick
Vellamo onsdagar från Hangö; 1899—
1900 samma dagar, och 1900—91 fre-
dag från Hangö.

Man kunde därför tycka, att bo-
laget bort vara den väjande parten
både såsom den med turisttan sist
komma samt på grund af traditio-
nen.

Men så har ingalunda skett.
F. Å. A. har löst frågan så, att
vi med fyra (4) båtar på två linjer
få endast två (2) afgångsdagar från
ändpunkterna per vecka. Hvarje
onsdag och lördag skola från dessa
dubbla båtar ränna i väg. För öf-
rigt ingenting under fem vecko-
dagar.

Huru ett sådant arrangement
kränker såväl postvärkets som all-
mänhetens berättigade önsknin-
gar, ligger klart som dagens ljus öppet
för enhver. Det är det absurda
driftet till sin spets, det är uppen-
bart trots mot sundt förnuft, en
konkurrens, som om någon kan kal-
las *osund*.

Emellertid torde en möjlighet till
korrigering af ekndet ännu föreligga.
Generalpostdirektörens har kallat de båda ångbåtsbolagens re-
presentanter till öfverläggning rö-
rande trafiken västerut, och man
vågar ännu hoppas att detta skall
leda till förnuftigt resultat. Vi vil-
ja också därför icke här uttala oss
om, hvilkendera bolaget bör gifva
vika. Vare det nog sagdt, att det
bolag, som träder från dea vilda
konkurrensen, tagande hänsyn till
allmänhetens kraf och det sun-
da förnufts röst, utan tvifvel blir för-
tjänat af tacksamt erkännande, hvil-
ket måste resultera i fortgående med-
håll och anslutning.

Hvilkendera bolaget vill offra
egensinnigt fasthållande vid absur-
diteter för en sundare syn på den-
na betydelsefulla sak?

Ångbåtslägenheter.

Vinterkommunikation
Åbo—Stockholm
via Mariehamn.
BORE I och BORE II
från Åbo hvarje onsdag och lördag kl. 11 e. m.
Stockholm hvarje onsdag och lördag
kl. 6 e. m. 6111
Ångfartygs Aktiebolaget Bore.

Förändrad afgångstid.

Till Helsingfors
via Wartsala, Tykö, Mathildedal, Strömma,
Finby, Westlax och Hangö
afgr
ång. AHKERA
torsdagen den 14 november kl. 5
f. m. 5596
Joh. Gust. Wikström.

Till Dalsbruk och Hangö

samt mellanliggande bryggor afgår ångaren
KIMITO
ifrån Åbo kl. 8 f. m., den 8, 11,
14 november, retur ifrån Hangö påföl-
jande dag kl. 7 f. m.
Grägnäs och Lammala anlöpes ifrån Åbo
den 11 november samt ifrån Hangö den 9
och 15 november.
Närmare meddelar befälhavaren ombord
och
5360 **Starck & Bähr.**

Åbo—Mariehamn.

Ångaren ÅLAND,
kapten P. O. Isaksson,
afgr
ifrån Åbo
den 29 oktober kl. 9 f. m.
2, 7, 13, 20 och 27 november kl. 9 f. m.
ifrån Mariehamn
den 26 och 31 oktober kl. 4 f. m.
den 6, 9, 16, 23, 30 november kl. 4 f. m.
anlöpane vanliga mellanliggande bryggor.
Närmare meddelar
5657 **Starck & Bähr.**

Till Salo via Råfsund

hvarje tisdag, torsdag och lördag
kl. 9 f. m., retur från Salo hvarje mån-
dag, onsdag och fredag kl. 7 f. m.
2634 **Joh. Gust. Wikström.**

Till Helsingfors via Råfsund, Salo,

Braken, Strömma, Förby, Hangö, Eke-
näs, Fagervik, Ingåbyrgrarna Pikkala
och Porkkala
ång. ILMA
hvarje fredag kl. 7 f. m.
Joh. Gust. Wikström.
OBS! Förändrad afgångstid.

Åbo stad och län.

— **Egodelningsrättsordför-**
ande. Åbo hofrätt har förordnat
domhavanden i Ikalis **Eliel Ingman**
att såsom ordförande i Wiljakalla ka-
pells egodelningsrätt handlägga och till
slut befordra de stridigheter som upp-
stått vid slutförd komplettering af
storskiftet i Inkula by af sagda kapell.

— **Anhållan om statsunder-**
stöd har inlämnats för läsåret 1900
— 1902 af bestyrrelsen för Åbo sven-
ska fruntimmersskolas fortsättningsklas-
ser, hvilka för det närvarande äro be-
sökt af 21 elever.

— **Aura å isbelades** natten mot i
går från utloppet upp till Hallis kvarn
och äfven ofvan den. Men isen ända
till fiskarhamnen nedifrån sönderkross
genast på morgonen af ångbåtar och
flöt från stenbron sin väg på dagen.
Vid Kanalbanken syntes äfven strand-
is. Slädföret är fortfarande godt.

— **Till representanter** vid
handelsgillets i Åbo 25-års fest utsåg
handelsgillets i Tammerfors i lördags
sägaren **J. W. Engqvist** och handlan-
den **Kusto Ojinen** samt till suppleant
handlanden **Fr. Björkqvist.**

— **Magistraten har godkänt**
ritning till ett boningshus af trä samt
en sammanbyggd bonings- och uthus-
byggnad af sten att uppföras å sko-
makermästarens **K. E. Snominen** tillhö-
riga tomten n:o 2 i 19 kv. och 7
steln.

— **Till statens kloaknät** kom-
mer enligt en af magistraten godkänd
plantteckning, sidoledning att inrättas
från tomten n:o 1 i 3 kv. och 1 steln.

— **Anmälan om näring.** Fa-
briksarbetaren **Suoma Elisabet Fors-**
ström har anmält sig sinnad att idka
mat- och diversehandel.

— **Dödsfall.** I går sent på af-
tonen afled härstädes efter ett längre
lidande änkekamrerskan **Sofie Wigren**,
född **Schauman**, i den höga åldern af
fylda 80 år.

— **Uppsagd näringsrätt.** Fa-
briksarbetaren **E. Stenberg** har anmält
sig hafva upphört med tillverkning af
tobaksfabrikater.

— **Fastställda byggnadsrit-**
ningar i Åbo. Guvernören har fast-
ställt:

gårdsegaren **Gust. Järvinen** ritning
till tillbyggnad af boningshuset n:r 5
å sin halfta tomt 1 i 7 kv. af 9 steln;
gårdsegaren **G. W. Rosenbergs** rit-
ning till förändrad inredning och till-
byggnad af boningshuset n:r 1 å hans
tomt n:r 2 i 10 kv. af 2 steln;
gårdsegaren **J. Sjöblads** ritning till
förändrad fasad å boningshuset n:r 1
samt uppförande af en badstuga n:r 8
af sten å hans tomt 8 i 31 kv. af 7
steln;

gårdsegaren **O. F. Helins** ritning till
ett boningshus n:r 1 af trä och ett
uthus af sten å tomten 1 B i 12
kv. af 4 steln;

tullvaktmäst. **K. W. Henrikssons** rit-
ning till ett boningshus n:r 7 af trä å
tomten 6 i 11 kv. af 8 steln; samt
gårdsegaren **Karl Saréns** ritning till
förändring och tillbyggnad af bonings-
huset 3 samt tillbyggnad af uthuset 6
å tomten 4 i 1 kv. af 4 steln.

— **Den 13 november** fylla trä-
ken **Vilka Ekman** 75 år, staterädet
L. L. Lindelöf 74 år samt kapellänen
Kristian Kekoni 58 år.

— **Ångaren Pehr Brahe** är-
lände i går på aftonen till Hangö, där-
ifrån den afreste kl. 6 i dag på mor-
ningen. Hit inväntas ångaren kl. 1/2 12
f. m.

— **Reglering af Salo kö-**
ping. Senaten har bifallit till gu-
vernörsambetets i Åbo län inlösen af
särskilda byggnader för reglering af
Salo köping.

— **Storskitesregleringar.**
På därom gjorda framställningar har
senaten förordnat till storskitesregle-
ring i Leistila by och Villikka hemman
i Nakkila socken af Åbo län. Däre-
mot hafva följande ansöknin-
gar reglering afslagits, nämligen i Hahma-
järvi och Puharo byar af Tavastkyro
socken i Åbo län, i Saverkeit by af
Houtskär socken i Åbo län, och i Num-
mis by af Nousis socken i Åbo län.

— **Förmodadt olycksfall.** I
förgår på e. m. upphämdes till läne-
lasarettet från en gård vid Österlång-

gatan flären Alarik Jakobsson, hvilken förmärktes symptom af brott i hufvudet. Mannen, som var medvetlös, afled senare på aftonen, utan att hafva återfått medvetandet. Oktadt anställda efterforskningar har tillvidare ingen utredning vunnit, huruvida mannen själf skadat sig eller råkat ut för våldsvärkare.

— **Ett nytt skarlakansfeberfall** har inträffat hos Josefsson, egolotten nr 39 på stadens södra utmark.

— **Lotsångaren „Trall“** utgick senaste onsdag på e. m. i afsikt att påföljande dag besöka Märkets fyr samt där afsläpna proviant och i sammanhang härmed taga Märkkallans klockboj på bogser. I följd af nordlig storm nödgades dock „Trall“ återvända med oförträttat ärend.

I torsdags utgick „Trall“ ånyo, denna gång till Berghmans lotsplats, hvar-est byggnadsnys i närvara af kronombud skulle förrättas. (Ål.)

— **Förordnad.** Guvernören har förordnat f. d. kronolänsmannen K. V. Holländer att bevaka kronans rätt vid storskiptekompletteringen i Pansio by af Reso socken.

— **Egodelningsrätterna.** Till ledamöter i Piikkis sockens egodelningsrätt har guvernören förordnat bönderne Mauritz Wilhelm Malmström, Buckila och Karl Oskar Johansson Kurkkala.

— **Fastställda utslag.** Senaten har fastställt guvernörens utslag rörande kronoskogsparkens i Yläne mantalsäktande, i och för deltagande i väg- och brobyggnadsunderhållet afvensom rörande grindarnes undanskaffande från allmänna landsvägarna i Kiisko.

— **Tuberkulundersökning** är läneveterinären i Åbo förordnad att anställa å kreaturen i Lehtis och Raeva gårdar i Mietois socken.

K. i. hushållningssällskapets plenum d. 12 nov. 1901.

K. i. hushållningssällskapets plenum i går bevisades af ett 30-tal af sällskapets ledamöter. Förhandlingarna leddes af sällskapets ordförande, general W. v. Kraemer. Till behandling förekommo följande ärenden:

Skrifvelser från k. senaten.

Sedan senaste plenum hade någon skrifvelse från k. senaten icke till sällskapet anlänt.

Skrifvelser från landtbrukstyrelsen.

Från landtbrukstyrelsen hade anlänt bl. a. följande skrifvelser:

a) af d. 25 maj angående fastställelse af instruktion för agrikultur och handelskemiska laboratoriet i Helsingfors rörande undersökning af gödselämnen, fodermedel och frövaror, hvilken instruktion äfven kommer att gälla för kemiska och frökontrollstationen i Åbo.

b) af d. 31 maj med tillkännagivande, att landtbrukstyrelsen godkännt mag. K. J. Karlsson såsom föreståndare för jordbruks- och mejeriskolan i Haga kungsgård på Åland.

c) af d. 2 aug. med förnyad anhållan om yttrande i anledning af privat-skogskommitténs betänkande. — Bestyrelsens uttåtande, dateradt d. 25 maj, hade blifvit afsändt innan skrifvelsen hit anlänt.

d) med afslag af bestyrelsens anhållan om att den uti sockerbetspremieringsanslaget uppkomna behållningen, 5,175 mk, finge användas till försä-
staltande af tättingar i odling af rotfrukter för utfodningsändamål. — Sekreteraren meddelade, att bestyrelsen, då något motiv för afslaget icke anförde i landtbrukstyrelsens skrifvelse, vänt sig med sin anhållan direkt till jordbruksexpeditionen i senaten. Sedermera hade privatim erfarits, att bestyrelsens anhållan afslagits på grund däraf, att landtbrukstyrelsen ansett rotfruktodlingen i denna del af landet redan vara så långt framskriden, att någon premiering af sådana odlings-
äge behöfde ifrågakomma, ehuru möjligen andra delar af landet kunde vara i behof däraf.

e) af d. 1 okt. med anmodan till bestyrelsen att låta förstärkning de in-
om skpts verksamhetsområde befintliga föreningar eller enskilda personer, hvilka ega med bidrag af statsmedel in-
köpta afvelsjur, att till landtbrukstyrelsen inkomma med uppgifter rörande
af dessa kreatur verkställda tuberkulundersökningar, hvilka vid bidragens beviljande bestäms att företagas minst en gång om året. — Sekreteraren meddelade, att bestyren, som icke haft att taga någon befattning med ifrågavarande statsbidrags utgifvande, privatim anhållit om uppgift af de personer, som ega sådana afvelsjur, för att kunna lämna dem antydda förstärkande, men hade något svar på denna anhållan ämnistone ännu ej anlänt.

Skrifvelser från industristyrelsen.

Från industristyrelsen hade anlänt tvänne skrifvelser, med underriktelse om att sällskapets egen och andra un-

der skpts inspektion stående slöjdskolor beredts tillfälle att deltaga uti utställningarna i Glasgow sistl. sommar och i St. Petersburg år 1902. Såsom förut meddelats har skolan af särskilda skäl varit nödsakad att afstå från deltagande, hvarom industristyrelsen underriktats.

1903 års almanack.

På förslag af bestyrelsen bestämdes, att den sedvanliga afhandling i 1903 års almanack skulle behandla de tvänne för landtbrukarens så viktiga lager, som nyligen emanerat, nämligen lagarna om „andelsvärksamhet“ samt om „handel med gödningsämnen, fodermedel och frövaror.“ Dessutom beslöts på förslag af bestyrelsen bereda rum i almanacken för en kortare afhandling „om medlen till förhållande af far-
soter“, om hvars intagande läkarsällskapet Duodecim hos bestyrelsen anhållit.

Slöjdpremier ur Holmska fonden.

På förslag af Kuopio läns landtbrukssällskap beslöts att åt sommerekän, änkan Fredrika Josefina Kaubonen från Leppävirta utgifva en premie af 25 mk samt åt snickaren Anders Wilhelm Turunen från Kuopio stad en premie af 20 mk ur Holmska fondens räntemedel, i hvarfdera fallet i form af insättningar i lifränte- och kapitalbildningsanstalt för deras älska barn, dottern Martha Emilia Kaubonen och sonen Armas Wilhelm Turunen.

Meddelanden af bestyrelsen.

Sekreterarens meddelade, att de meddelanden, bestyrelsen hade ett göra till plenum, redan vore kända genom tidningspressen, hvarför plenum beslöt, att de icke behöfde uppläsa.

Från bestyrelsens sammanträde under förmiddagen meddelade sekreteraren, att bestyrelsen godkännt en del ändringar i Wehmo landmannagilles stadgar, beviljat Punike tjur- och afvelsförening i Wehmo ett anslag af 100 mk till inköp af en afvelsjur afvensom godkänt stadgar för en husbondeförening i Wehmo.

Vidare omnämde sekreteraren det föregående dag förriggångna, af sällskapets bestyrelse sammankallade mötet af representanter för de sällskapet underordnade landmannagillena, i sammanhang hvarmed rusthållaren K. Wärry i dessa sällskaps vägnar till bestyrelsen uttalande det förbindligaste tack för det samarbete, som genom sagda möte bragts till stånd, samt uttalande den förhoppningen, att sådana möten äfven framdeles skulle komma att anordnas.

Belöningar för landmannaidoghet.

På förslag af bestyrelsen beslöts tilldela sällskapets mindre silfvermedalj för landmannaidoghet och annan medborgerlig förtjänst åt arendatorn Anders Johan Hållström från Esbo.

En ansökning hade inkommit om samma belöning jämväl för en annan person, men hade bestyrelsen ansett de bilagda intygen icke vara nog bindande för utgifvande af belöningen, hvilken på denna grund äfven af plenum afslögs.

Belöningar för långvarig och trogen tjänst.

På förslag af bestyrelsen beslöt plenum bevilja ett större antal belöningar för långvarig och trogen tjänst åt personer, hvilkas hushönder eller arbetstagare därom anhållit. Sålunda tilldelades sällskapets silfvermedalj åt omkr. 30 personer, sällskapets bronsmedalj åt omkr. 120 personer, och sällskapets hederstecken i silfver åt ett trettiotal kvinnliga tjänare, jämte det inskription i värdeförelmä beviljades åt en tjänarinna.

Val af funktionärer.

De här med slutna sedlar förriggångna valen af sällskapets funktionärer utföllo sålunda, att till de särskilda förtroendeposterna blefvo valde:

till sällskapets ordförande generalen, guvernör W. v. Kraemer (enhaligt återv.).

till sällskapets viceordförande och ordförande i bestyrelsen: hofrättsassessorn Aug. Jusélius likaledes (enhaligt återv.).

till bestyrelsens medlemmar: kommunalrådet J. W. Marjalin (42 r.) och godsegarerna R. Hedenberg (39 r.), bägge återvalde. Agronomen U. Bremer erhöi 3 röster. — Kvarstående medlemmar i bestyrelsen äro godsegarerna A. Allén och Eric v. Rettig.

För dessa tre val hade valsedlar insändts af ett tjugutal icke närvarande medlemmar i sällskapet.

till suppleanter i bestyrelsen: rusthållaren K. Wärry (19 r.) och läneveterinären L. Fabritius (14 r.), bägge återvalde. Härnäst i röstetal voro agronomen U. Bremer (6 r.) och landthush. J. F. Lindholm (1 r.). — Kvarstående suppleanter åro hofrättsrådet John Lindström och godsegarerna J. F. Backström;

till medlemmar i revisionskommis-
sionen: kommunalråden C. Fr. Junne-
lius och G. Hoffstedt (återv.). — Kvarstående medlemmar äro kommerserädet Viktor Forselius och landkamreraren F. Edv. Stenwik;

till suppleanter i revisionskommis-
sionen: kapten A. Uggla (återv.). — Kvarstående suppleant är bankdirektören Leon. Gestrin.

till medlemmar i delegationen: landthush. O. R. Gaffin, domkapitelsnotarien A. Malmgren, doktor B. G. Hähl, agronomen U. Bremer, landkamreraren F. Edv. Stenwik, hofr. assessorn Alex. Kumlin, greve Aug. Cson Armfelt, redaktör J. F. Hagfors och bankdirektör Leon. Gestrin (alla återv.), samt landthushållaren J. F. Lindholm (i st. f. kommunalrådet C. G. Rosenberg). — Kvarstående medlemmar i delegationen äro kapten A. Uggla, lektor Konr. Ahlman, lektor G. Cygneus, vicepresidenten H. Iihmeus, kommunalrådet G. Hoffstedt, slöjdsläraren M. Ingman, assessor N. Granström, fabrikanten C. Jönsson och doktor A. R. Spoof.

Nya medlemmar.

Medels ballotering beslöt plenum till medlemmar i sällskapet inkalla 6 vid föregående plenum därtill föreslagna personer. Dessutom föreslogos till inkallande 22 personer, hvilket förslag enligt stadgarna bordlades till nästa plenum.

Sammanträdet upplöstes härpå kl. 1/9 e. m.

Ett jordbrukaremöte

var i går kl. 10 f. m. — 1/2 4 e. m. anordnad i Brandtshuset härstädes af Egentliga Finlands mindre jordbrukares sällskap. Till deltagande i mötet hade infunnit sig ett 40-tal landtmän från olika trakter af sällskapets värkningskrets.

Mötet öppnades af sällskapets ordförande, agronomen Uno Bremer med ett tal, hvari han redogjorde för sällskapets värksamhet under det senaste året. I följd af omständigheternas kraft hade sällskapet varit tvunget att existera under den anspråkslösa formen af en klubb och dess arbete hade förtgått i det tysta. Tal. hoppades att dessa möte på sätt och vis skulle blifva en fortsättning af måndagens stora och vällyckade, af k. f. hushållningssällskapet anordnade möte.

Till mötets ordförande utsågs herr Bremer och till sekreterare folkskol-lärare J. W. Wuori. Förhandlingarna skulle ske på hvaradera språket, enär mötet bevisades äfven af rent svensk-språkiga jordbrukare.

Till diskussion upptogs frågan borde de mindre jordbrukare premieras?

Diskussionen i anledning härat kom nästan uteslutande att röra sig om sättet för anordnande af undervisning för de mindre jordbrukare. Man framhöll nämligen, att de mindre jordbrukare behöfde äfven annat än existensmedel, de behöfde i främsta rummet kunskaper. De nuvarande jordbruksskolorna vore så inrättade, att en fattig jordbrukare icke kunde uppehålla sig vid dem hela 2 år. Det borde anordnas undervisningskurser, som varade endast 2 till 4 veckor. En talare föreslog, att åtgärd borde vidtagas därhän, att k. f. hushållningssällskapets instruktörer ökadesså pass mycket i antal, att de finge tid och tillfälle att gå från gård till gård och från torp till torp att meddela undervisning och lämna råd. En annan tal. hade tänkt sig att undervisningskurserna anordnades såsom ambulatoiska och att sålunda lärarna skulle vintertid förflytta sig från kommun till kommun inom en viss rayon och sedermera sommardt beresa samma kommuner, för att granska i hvilken mån de gifna lärdomarna uppfattats och tillgodogjorts samt instruktionerna följts. Under diskussionen påpekades också, att under en några veckors kurs kunde man åt därför intresserade personer lämna fullständig teoretisk kunskap i t. ex. bi- eller hönsskötsel.

Resultatet af diskussionen i denna fråga blef, att mötet uttalande önskvärheten af, att ett förändring i k. f. hushållningssällskapets instruktörers värksamhet borde åvägbringas med syftemål, att desse instruktörer måtte bli i tillfälle att uppsöka allmogem i dess hem för att meddela undervisning; i öfrigt hänsköts frågan till beredning af den komité, som vid mötet föregående dag utsetts.

På mötets program fanns vidare uppställd till besvarande frågan om önskligheten af att en permanent komité tillsattes, hvilken skulle få till uppgift att noggrant följa med dagens frågor i jordbrukssamhällets vägnar mötesdeltagare till värkställighet bringa beslut, som fattats vid möten som detta. Man pointerade, att det alla icke vore meningen, att denna komité skulle ställa sig i något slags opposition med det bestående stora sällskapet, utan fastmer operera vid sidan af k. f. hushållningssällskapet och möjligen komplettera dess värksamhet. Visserligen hade denna fråga numera trädt i ett helt annat skede än då den för någon tid sedan framkastades, ty det dagen förut hållna stora mötet hade till full evidens visat, att k. f. hushållningssällskapet numera med allvar fattat initiativet till en samvärkan med de mindre jordbrukare.

Frågan föranledde emellertid en liflig diskussion, hvarunder bl. a. landtbrukaren Knuutila föreslog, att frågan för denna gång lämnades därhän, sedan nyss den glädjande företeelse kunnat konstateras, att hushållningssällskapet ville tråda i samvärkan med landtmannagillena. Hr Torvelainen ansåg den ifråga satta komitén hafva en viktig uppgift att fylla, i det den skulle förbereda saker, som komme till k. f. sällskapets behandling och sålunda underlätta detta sällskaps arbete. Kyrkoherden Hollmén trodde icke, att hushållningssällskap med oblika ögon skulle sköda tillkomsten af en komité af yngre personer från folkets led, de där på närmare håll i hushållningssällskapet kunde taga kännedom om behoven bland de djupa lederna speciellt i jordbrukssaker. Andra talare trodde, att det skulle lända till sakens fromma om man låt denna sak hvila, tills man, såsom orden föllo, „finge se hvad som kunde blifva af detta barnet, som blifvit födt i dessa tider“. Ett trängande behof af en sådan komité existerade icke heller för närvarande. Dess bildande kunde möjligen upptagas som ett misstroendevotum mot k. f. hushållningssällskapet och förinta de åtgärder till samarbete som vidtagits af detta sällskap. Dessutom fördröjde redan en pur finkänslighet att man nu afstod från förelagt. — Förre landtdagsmannen Wärry m. fl. föreslog årendets bordläggning tills vidare. En tal. framstälde, om det icke vore lämpligt att man utan omsepe vände sig med frågan till hushållningssällskapet huruvida sällskapet ansåg en dylik komité tillstättande nyttigt och nödvändigt.

Mötets beslut blef att låta förelagt i n. förfälla och lämna åt egentliga finlands mindre jordbrukssällskaps direktor att afgöra, huruvida och när frågan ånyo kunde tagas till tals. Konsulenten O. Olsson höll här efter ett litet föredrag om trädgårdsskötseln. Tal. framhöll, hurusom den, hvilken i likhet med talaren varit i tillfälle att beresa särskildt våra skärgårdskommuner varit i tillfälle att lägga märke till, hurusom nyttan och resultatet af det arbete till speciellt frukttäroddingens befrämjande, som utförts af k. f. hushållningssällskapets ambulatoiska trädgårdsmästare varit nog minimala, hvar till felet dock visserligen icke låge hos trädgårdsmästare, utan fastmer i det rådande systemet, som gjorde att trädgårdsmästaren, sedan han engång på en lägenhet utplanterat fruktträden, icke ansåg sig hafva någon skyldighet att följa med deras framtida skötsel. Och dock vore frukttäroddingens en sak, som på ett sätt borde befrämjas, då ju erfarenheten visat, att hos oss kunna frambringas äpplesorter, som väl kunna jämföras med och t. o. m. öfverträffa de utländska sorterna, af hvilka stora partier införas i landet. De ambulatoiska trädgårdsmästarens arbete borde anordnas så, att sedan de utplanterat fruktträn på en viss lägenhet, de skulle, sättas i tillfälle att under en eller ett par följande somrar besöka samma lägenhet för att fortsättningvis lämna råd vid trädens beskärning, gödslandet m. m.

Sedan särskilda mötesdeltagare understött tal. beslöt att lämna åt Egentliga Finlands mindre jordbrukssällskaps bestyrelse att vända sig till k. f. hushållningssällskapets bestyrelse med en anhållan i det af tal. förordade syftet.

Därtill uppmannad, höll äfven bolaget Pellervos vid mötet närvarande instruktör, hr Torvelainen ett kort föredrag, tagande därvid till tals en fråga af lokal intresse. Vandra vi genom Åbo stads saluhall, finna vi där, framhöll tal., en mängd af våra egna produkter från åker, ladugård och trädgård till salu, men de personer, som stå bakom diskarna där, äro icke vårt folk, utan utgöras af månglerskor, mellanhandlande m. fl. Det vore emellertid önsligt, att vi själva slope under oss saluhalls-handeln i staden, ty därigenom finge vi bättre pris på våra produkter och den stora allmänheten finge dem billigare, då mellanhandlarnes förtjänst bortföll.

Förelagt, som redan tidigare varit föremål för diskussion inom enskilda kretsar jordbrukare, ansågs vara synnerligen plausibelt och förordade man att några landtmannagillena borde slå sig tillsammans, inköpa en tomt och själva bygga en hall, där landmannaprodukter utan förmedling af mellanhandlare komme att försäljas.

I anseende till sakens tämligen oförberedda skick fattades emellertid ännu icke vid detta tillfälle något beslut i saken.

Till sist tackade ordföranden på egna och Egentliga Finlands mindre jordbrukssällskaps vägnar mötesdeltagare för visadt intresse.

Sjöförklaring innehöll följande: Lördagen den 9 nov. kl. 9 f. m. afseglade jag med min egande galeas „Balder“, om 27,94 reg. ton, hemmabörande i Brändö och inregistrerad i

brukaren Knuutila föreslog, att frågan för denna gång lämnades därhän, sedan nyss den glädjande företeelse kunnat konstateras, att hushållningssällskapet ville tråda i samvärkan med landtmannagillena. Hr Torvelainen ansåg den ifråga satta komitén hafva en viktig uppgift att fylla, i det den skulle förbereda saker, som komme till k. f. sällskapets behandling och sålunda underlätta detta sällskaps arbete. Kyrkoherden Hollmén trodde icke, att hushållningssällskap med oblika ögon skulle sköda tillkomsten af en komité af yngre personer från folkets led, de där på närmare håll i hushållningssällskapet kunde taga kännedom om behoven bland de djupa lederna speciellt i jordbrukssaker. Andra talare trodde, att det skulle lända till sakens fromma om man låt denna sak hvila, tills man, såsom orden föllo, „finge se hvad som kunde blifva af detta barnet, som blifvit födt i dessa tider“. Ett trängande behof af en sådan komité existerade icke heller för närvarande. Dess bildande kunde möjligen upptagas som ett misstroendevotum mot k. f. hushållningssällskapet och förinta de åtgärder till samarbete som vidtagits af detta sällskap. Dessutom fördröjde redan en pur finkänslighet att man nu afstod från förelagt. — Förre landtdagsmannen Wärry m. fl. föreslog årendets bordläggning tills vidare. En tal. framstälde, om det icke vore lämpligt att man utan omsepe vände sig med frågan till hushållningssällskapet huruvida sällskapet ansåg en dylik komité tillstättande nyttigt och nödvändigt.

Mötets beslut blef att låta förelagt i n. förfälla och lämna åt egentliga finlands mindre jordbrukssällskaps direktor att afgöra, huruvida och när frågan ånyo kunde tagas till tals. Konsulenten O. Olsson höll här efter ett litet föredrag om trädgårdsskötseln. Tal. framhöll, hurusom den, hvilken i likhet med talaren varit i tillfälle att beresa särskildt våra skärgårdskommuner varit i tillfälle att lägga märke till, hurusom nyttan och resultatet af det arbete till speciellt frukttäroddingens befrämjande, som utförts af k. f. hushållningssällskapets ambulatoiska trädgårdsmästare varit nog minimala, hvar till felet dock visserligen icke låge hos trädgårdsmästare, utan fastmer i det rådande systemet, som gjorde att trädgårdsmästaren, sedan han engång på en lägenhet utplanterat fruktträden, icke ansåg sig hafva någon skyldighet att följa med deras framtida skötsel. Och dock vore frukttäroddingens en sak, som på ett sätt borde befrämjas, då ju erfarenheten visat, att hos oss kunna frambringas äpplesorter, som väl kunna jämföras med och t. o. m. öfverträffa de utländska sorterna, af hvilka stora partier införas i landet. De ambulatoiska trädgårdsmästarens arbete borde anordnas så, att sedan de utplanterat fruktträn på en viss lägenhet, de skulle, sättas i tillfälle att under en eller ett par följande somrar besöka samma lägenhet för att fortsättningvis lämna råd vid trädens beskärning, gödslandet m. m.

Sedan särskilda mötesdeltagare understött tal. beslöt att lämna åt Egentliga Finlands mindre jordbrukssällskaps bestyrelse att vända sig till k. f. hushållningssällskapets bestyrelse med en anhållan i det af tal. förordade syftet.

Därtill uppmannad, höll äfven bolaget Pellervos vid mötet närvarande instruktör, hr Torvelainen ett kort föredrag, tagande därvid till tals en fråga af lokal intresse. Vandra vi genom Åbo stads saluhall, finna vi där, framhöll tal., en mängd af våra egna produkter från åker, ladugård och trädgård till salu, men de personer, som stå bakom diskarna där, äro icke vårt folk, utan utgöras af månglerskor, mellanhandlande m. fl. Det vore emellertid önsligt, att vi själva slope under oss saluhalls-handeln i staden, ty därigenom finge vi bättre pris på våra produkter och den stora allmänheten finge dem billigare, då mellanhandlarnes förtjänst bortföll.

Förelagt, som redan tidigare varit föremål för diskussion inom enskilda kretsar jordbrukare, ansågs vara synnerligen plausibelt och förordade man att några landtmannagillena borde slå sig tillsammans, inköpa en tomt och själva bygga en hall, där landmannaprodukter utan förmedling af mellanhandlare komme att försäljas.

I anseende till sakens tämligen oförberedda skick fattades emellertid ännu icke vid detta tillfälle något beslut i saken.

Till sist tackade ordföranden på egna och Egentliga Finlands mindre jordbrukssällskaps vägnar mötesdeltagare för visadt intresse.

Sjöförklaring innehöll följande: Lördagen den 9 nov. kl. 9 f. m. afseglade jag med min egande galeas „Balder“, om 27,94 reg. ton, hemmabörande i Brändö och inregistrerad i

Mariehamn, från Åbo hamn. Kl. 10,40 anlände till det s. k. Köpmansgrundet och stärfvande söderom fyren i riktning S.W. t. S. ut till Erstan syntes i riktning S.S.W. i närheten af det till Rimito ledande sundet en ångare insåg kommande i riktning N. t. O. Vädret var klart, vinden ytterst stark, nordlig. Hållande kursen något sydvart om fyren på Notgrundet och passerande ostprickern i närheten af Köpmansgrundet blef vindtrycket och prässningen i seglen så starka, att storseglet, ehuru försöktes, icke kunde bärgas och jag var tvungen att småningom lofva högre upp i vinden i riktning S.W. t. W. Under hela tiden bibehöll ångaren sin förra kurs och den påföljd att den midt på Erstan något närmare Notgrundsfyren törnade på Balder och dess staf skar in i galeasens babordsbog midt för förlooken, så att „Balder“ började genast sjunka. Bärkning af galeasen och innelliggande last kunde icke företagas, emedan befälhafvaren å ångaren icke erbjöd sitt manskap till hjälp och jag med tillhjälp af galeasens besättning i det hårda vädet och sjögången icke förmådde få trosen fastad vid den till hälften sjunkna och å ena sidobogen liggande galeasen, hvarför jag och manskapet steg ombord på ångaren och följde med densamma till Åbo.

Emedan orsaken till ombordläggningen var, att ångaren, utan att i tid ändra sin kurs, ehuru utrymme nog fanns, eller att stoppa maskinen eller geiva varningssignal, manövrerade i strid mot finsk och internationell sjölag, måste ångaren, dess befälhafvare och rederi anses ansvariga för den timmade skadan samt skyldiga att ersätta densamma, utgörande: galeasens Balder 5,800 mk, 13 säckar råg- och hvete-mjöl jämte diverse handelsvaror 315 mk, mina och besättningens kläder 535 mk, 5 st. sjökort 25 mk och proviant 25 mk eller tillsammans 6,200 mk.

Sjöförklaringen beedigades af besättningseklarna A. K. Andersson och B. A. Karlsson, hvilka enstämmt uttygade, att galeasen icke, såsom motparten påstått, gjort någon tvärvändning, ehuru den visserligen girat något till lovert. Kursen hade satts från Köpmansgrundet rakt på Notgrundsfyren för att kunna passera dikt öster om densa tyr in till Sattesund. Ångaren hade kommit från Ominaisjärden i en kurs, som redan från början icke var staf mot staf, utan skärande „Balders“ kurs 2 å 3 streck åt babord. Vittnet Andersson, som stått på däck, hade sett ångaren hela tiden i samma sträck och redan på afstånd tykt att låget var hotande samt gjort skepparen uppmärksam härpå. Oktadt storseglet var fullt utfiradt hade vinden likväl drivit ut så att galeasen kommit att lofva upp i vinden, hvilket likväl icke skett plöteligt, utan småningom. Ångaren höll hela tiden sin kurs utan att sakta farten eller taga åt styrbord och då galeasen ej håller kunde falla undan vinden, inträffade kollisionen.

Sjöförklaring afgafs jämväl i går af befälhafvaren å tyska ångaren Emily Rickert, kap. F. Gerouski, med anledning af ångarens resa från hemorten Danzig till Jakobstad med sockerlast.

Ångaren afgick från Danzig den 29 okt. samt råkade under resan ut för svår nordlig storm med hög öfverbrytande sjö, hvarunder fartyget arbetade hårdt och tog mycket vatten öfver däck. Stormen fortior ända till den 1 nov. då ångaren anlände till Jakobstad, hvarvet luckbesiktning anställdes och sjöprotest anmaldes af befälhafvaren.

Sjöförklaringen beedigades af ångarens styrman E. Klemann, matrosen J. Böck och eldaren P. Sofia.

Sjöförklaringen beedigades af ångarens styrman E. Klemann, matrosen J. Böck och eldaren P. Sofia.

Med telegraf och telefon.

(Genom F. T. B.)

— **Nya finska teaterhusbyggnaden.** Senaten har beslutit hemställa om beviljande af aktiebollaget „Suomalaisen teatteritalon osakeyhtiö“ af ett lån ur allmänna medel till belopp af 280,000 mk.

— **Finska normallyceet.** Frågan om uppförande af ett nytt hus för finska normallyceet har af senaten hänskjutits till ett utskott, bestående af senatorerna Genetz, Bergbom och Neovius.

— **Prästerskapets skyldighet att i kyrkorna uppläsa kungörelserna.** Senaten har till lagberedningen hänskjutit domkapitlens i Borgå och Nyslott stift framställning angående lutherska prästerskapets befriande från förpliktelsen att uppläsa kungörelser i kyrkorna.

— **Ryska riksbanken.** Senaten har beslutit afgifva motive-rad svarsskrifvelse med anledning af ministerstatssekreterarens skrif-

velse rörande utsträckande af riksbankens i kejsaredömet värksamhet till Finland.

Senatens svarsskrifvelse torde i olika punkter framställta anmärkningar beträffande det gjorda förslaget, särskildt rörande ryske undersätters kreditförhållanden i Finland.

— **Skolvärkets stat för år 1902.** Följande anslag komma att i 1902 års stat höjas med nedanupptagna belopp: ålderstillägg för lärare och tjänstemän vid universitetet 3,200 mk; ålderstillägg för skolstyrelsens tjänstemän 1,000 mk; anslaget till ved och ljus för skolstyrelsen 300 mk; resekostnadsanslaget, med anledning af nyinrättade inspektörstjänsterna för ryska språkundervisning, 2,000 mk; ålderstillägg åt lärare vid normallyceerna, vid klassiska och reallyceerna, vid reallärovräken, vid elementarskolorna och vid fruntimmersskolorna 46,000 mk; anslagen till ved och ljus vid seminarier i Ekenäs, Sordavala och Brahestad sammanlagt 3,000 mk; tillökning i staterna för seminarier i Heinola och Kajana i anledning af dessas utvidgande, 9,000 mk; ålderstillägg för lärarepersonalen vid seminarier 5,500 mk; resekostnadsanslag för skoldistriktinspektörerna med anledning af 5 nya sådana tjänsters tillkomst, 13,000 mk; anslag till folkskolemöten 5,000 mk; ålderstillägg för lärarepersonalen vid döfstumskolorna 2,500 mk; ålderstillägg för lärarepersonalen vid blindskolorna 1,000 mk. Hela förhöjningen uppgår för skolstaten till ett sammanlagt belopp af 91,600 mk.

— **Raumo stads folkolor.** Statsunderstödet för Raumo stads folkolor har höjts från 5,000 till 7,400 mk.

Torrisk

Manglade Långor, Omanglad Brosma, Stor Sey, Medel Sey

utmärkt vara, hos

Oscar Grotell,

Slottsgatan N:o 17.

tien de mandat den genom egen kraft lyckats eröfra, att det helt och hållet ligger i sakens natur att ett parti af de dimensioner socialdemokraterna numera eråttt blir representatör inom kommunalstyrelsen såväl som i riksdagen. „Och likaså“, fortsätter tidningen, „är det självklart, att socialdemokraterna, sedan de nu intagit sin plats i representationen, lägga hand vid alla arbeten och i all synnerhet företrädas inom förvaltningsutskottet. Lyckas de gifva någon gagnelig växelning skall detta nog prövas och beaktas. Och å andra sidan skola de härvidlag värsamma medlemmarna af kommunalrepresentationen finna tillfälle att rikta sin kännedom om det reala lifvet, reda ut sina åskådningar och i synnerhet bestämda fastställa gränserna för det genomförbara.“

Ännu större betydelse än hvad som eljest skulle varit att tilldelade densamma ernär socialisternas manstarka representation bland statsfullmäktige på grund af det spända förhållande, som på senare tid rådt mellan kejser Wilhelm och staden Berlin. Förmödligen kommer situationen nu att yttermera tillspetsa sig och otänkbart är icke, att det hela slutligen upplöser sig i en betänkligh konflikt.

Literatur och konst.

— **Fjärde promenadkonser-** ten gafs i går i Brandkärs huset inför en icke fåtalig publik, som man dock hade väntat finna talrikare, såväl med anledning af den på sällskapskonserter, som föranleds af kapellmästar Eibenschütz' sjukdom, som med hänsyn till gårdagens synnerligen inbjudande program. Första afdelningen bjöd på Webers ej ofta hörda romantiska ouvertüre till Euryante, Berlioz' deliciousa „Danse des Sylphes“ och den förut i Åbo ej gifna fantasin ur Goldmarks „Drottningen af Saba“, lika mycket framstående genom sin originella planläggning, sitt omväxlande innehåll och sin rika instrumentation. Särskildt imponerande var den i potpourri inlagda förut i Åbo utförda, pompösa intågsmarschen ur operan.

Den andra afdelningen inleddes med Sibelius' „Finlandia“, likaledes för första gången uppförd i Åbo. Vi veta ej om denna sammanslutning skett med afsikt, men antaga att så varit. S. är, såsom känt, elev af Goldmark, om hvilken hans kompositioner ur vissa allmänna synpunkter ej så litet erinra. Kompositionen var i allmänhet briljant och utvecklade sig ur en kämpande och orolig början till ett slut, öfver hvilket en ljus och klar förtolning hvilade. Den vackra tonskapelsen begärdes omedelbart och gafs daco. Vi antaga att den till sin fördel skall flere gånger af orkestern återupprepas.

Närmast följande nummer var ett violinsolo af konsertmästar *Müller*, som föredrog „Airs hongrois“ af Ernst med en icke blott fin och elegant teknik, utan och känsligare än vi förut hört hans viol. Utöfver programmet utförde han ett tillförelse i Åbo ej hört nummer en spansk dans „Melangnero“ af Sarasate, som med accompnemang af stråkorkestern gjorde sig förtäffligt. Till sist i andra afdelningen stod Griegs första Peer-Gynt suite, hvars välbekanta bitar gjorde sig mycket väl, främst enligt vår mening „Åses död“ med sitt våltaliga moriendo.

Tredje afdelningen inleddes af Merikantos melodi „Älä itke äitini“, originelt och fyndigt instrumenterad af kapellmästar Eibenschütz, enligt vår mening dock rikare än som fullt öfverensstämmande med tondiktens enkla anläggning. En bagatell bit, en ny vals af Godard, och den granna Tannhäuser-marschen avslutade programmet, som alltigenom var inöfvadt med synnerlig omsorg och utvisade det bästa samförstånd mellan dirigent och orkester.

— **Svensk-finska tourneen** afslutar sin korta sejour härstädes med uppförande af G. af Geijerstans rolliga lustspel „Svärfar“, som härstädes ej gifvits sedan 1889, då det kort efter dess uppförande i Stockholm här uppfördes.

— **Konsert af pianisten Teresita Carreno** med biträde af Musikaliska sällskapets orkester gifves härstädes i morgon i Brandkärs huset. Programmet läses i dagens nummer. Fröken Carreno utför en konsert af Rubinstein, nummer af Chopin och sist kompositioner af sin moder och af sig själf. Den unga intagande artisten, som redan på sitt instrument betecknats såsom en värdig medtäflarinna till sin celebre moder, har flerstädes också i vårt land uppträdt och vunnit framgång.

— „**Biografiska anteckningar** om Johan Ludvig Runeberg af J. E. Strömberg.“ I slutet af denna eller början af december månad utkommer i bokhandeln IV:de bandets 4:de häfte af detta arbete, innehållande Runebergs lif och värksamhet i Borgå från 1864 till och med 1869. Detta häfte, som kommer att förses med afbildning af Veteranernas silfverkanna samt en musikbilaga („Romans från ekogen“, facsimile efter Pacius' handskrift), utgör det sista af hvad Strömberg författat öfver Runeberg och förelåg vid S:s död i manuskrift färdigt att tryckas, och har det liksom äfven manuskripten till de återstående delarne blifvit genomläst af af lektor L. M. och professor J. W. Runeberg. Denna del omfattar tiden då Runeberg arbetade i Psalmbooksamittén; då Finlands veteraner från 1808 öfverlämnade honom en silfverkanna; då silfverhöllet firades den 23 januari 1866; då doktorspromotionen den 28 maj 1867 hölls; då andra delen af Fänrik Ståls sägner fulländades; jämte flera intressanta bref m. m.

Telegram till Å. T.

(Genom Finska Telegrambyrån).

Grufolycka i Tyskland.

STRASSFURT, 12 nov. En stor grufolycka har inträffat härstädes. Två stoll instörtade, hvarvid 80 grufarbetare blefvo begrafna. 60 af dem blefvo räddade, mer eller mindre sårade. De öfriga omkommo.

Kriget i Sydafrika.

LONDON, 12 nov. Daily Mail meddelar, att Krüger är beredd att taga följande fredsvilkor i öfvervägande: full amnesti för Kap-rebellerne, utlösning af fångarne, tillbakadragande af de engelska trupperna, återuppbyggande af de förstörda farmerna, fullständig autonomi samt afträdande af Whitewaterstrand till England såsom den enda skadeersättningen från boernes sida.

LONDON, 12 nov. Den senaste engelska förlustlistan upptager 40 stupade och 12 tillfångatagne i en strid vid Harrysmith. Detta är det första meddelande om denna strid.

Dagens förlustlista upptager 150 i sjukdomar afidne.

PIETERMARITZBURG, 12 nov.

Boerne hafva träffat en öfverenskommelse med infödingarne i Zululand, enligt hvilken boerne tillåtas att bebygga en del af detta område.

De danska Antillerna.

WASHINGTON, 12 nov. Regeringen har uppskjutit inköpet af de danska Antillerna. Danmark fordrar 4 milj. dollars.

Från Skandinavien.

— **En malmseparator ändt-** ligen funnen? I Falu läns tidning läses: Sedan två år har ingenjören Knut Ericsson härstädes sysslat med konstruerandet af en separator för afskiljande af malm på magnetisk väg. I september månad detta år voro experimenten avslutade, och ingenjör E. uppvisade sin separator för fackmän från både in- och utlandet. Apparaten, som är mycket enkel, men synnerligen sinnrik, väckte stor uppmärksamhet. Enligt hvad vi förseport har hr E. från Frankrike mottagit lysande anbud om att öfverlåta exploaterandet af separatorn i utlandet. Dessutom har uppfinnaren kontrakterat en öfverlåtelse af separatorn med ett under bildning varande svenskt bolag, bland hvars stiftare märkas brukssoietetens förnämsta män. Man anser att ingenjör Ericssons separator, på hvilken en mängd beställningar redan ingått, är af största betydelse för gruadriften.

— **Turturduffa (Columba turtur)** skjuten i Stockholms närhet. Ett exemplar af denna lilla vackra och såsom raritet ansedda duffa sköts för några dagar sedan af bryggmästaren Sundström invid Stockholm. Fågeln, ett yngre honsexemplar, är inlämnad till konservator John Sundberg för konservering och uppötppning.

Finsen-institutet i Stockholm.

För någon tid sedan meddelade vi största korthet, att hälsovårdsnämnden i Stoholm hos statsfullmäktige begärt ett af 4,800 kr. för anordnande af Finsens ljusbehandling å sjukhuset analog St Görans. I skrifvelsen härom hänvisar nämnden till en af öfverläkaren vid sjukhuset St Görans, dr Magnus Möller, värkställd utredning. Vi äro i tillfälle att enl. St. Dbl. relatera hufvudinnehållet af densamma.

Finsens behandlingsmetod medelst koncentreradt ljus är nu — säger dr Möller till en början — sex år gammal. De förväntningar om praktiskt viktiga resultat vid behandlingen af vissa bakteriella hudsjukdomar, som metoden redan tidigt väckte, ha under den gångna tiden bekräftats. Framför allt vid den form af hudtuberkulos, som är allmänt känd och fruktad under namn af lupus, har ljusbehandlingen visat läkningsresultat, som äro öfverlägsna de gamla metodernas. Vid ljustitutet i Köpenhamn äro under dessa sex år mer än 800 lupusfall behandlade, och i samma mån synas äfven patienter och läkare vara mer belåtna med behandlingens resultat.

På sensommaren reste dr Möller med till Köpenhamn för att inhämta upplysningar om och sätta sig in i den Finsenska ljusmetodens värde. Utvecklingen visade sig ha gått oerhördt framåt — ända till 120 patienter voro nu dagligen under behandling.

Dr M gör nu den frågan, huruvida antalet lupsupatienter hos oss är så stort, att en anstalt för ljusbehandling för deras hjälpande kan anses motiverad.

Det allmänna intrycket är nog det, att hos oss lupus icke är synnerligen talrikt förekommande. Emellertid vet man mycket litet om denna sjukdoms verkliga frekvens. Dessa patienter tillhöra i regeln den fattigare samhällsklassen; ehuru de visserligen icke genom sin sjukdom äro oförmögna till arbete, blir det dock till följd af deras vanstända utseende svårt eller omöjligt för dem att få vistas bland medmänniskor och att erhålla sysselsättning.

Och emedan de hafva funnit, att de öffiga behandlingsmetoderna äro smärtsamma och blodiga och likväl på sin höjd medföra en öfvergående förbättring, så vända sig dessa patienter mera sällan till läkare. De resignera därför så godt de kunna, hålla sig undan sina medmänniskors åsyn och låta sjukdomen hafva sin gång. Att sålunda lupus i verkligheten är en långt frekventare sjukdom, än man under vanliga förhållanden är benägen att tro, därför talar äfven erfarenheten från Danmark. Det är dr M:s öfvertygelse att, om den nya metoden blir samvetsgrannt och väl tillämpad, så kommer den här att medföra resultat, som skola förmå allt flere att söka hjälp, och sålunda hos oss årligen ett antal af dessa olyckliga skola kunna få sina förstörda ansikten helade och med möjligheten att vistas bland sina medmänniskor återvinna lefnadsnod och utsikt till nyttigt värksamhet.

På någon inkomst af de behandlade patienterna kan man under första året ej räkna. Lupus är, som nämnts, en fattigmannssjukdom, och under första tiden blir det väl Stockholms fattiga lupsupatienter, som komma under behandling, hvilken i regeln kommer att ske ambulatoriskt.

Efter hand, och när kännedomen om behandlingen hinner bli spridd, är det antagligt, att äfven från landsorten ansökningar om tillträde inkomma, ty erfarenheten från Danmark har lärt, att landskommunerna ansä med sin fördel förenligt att, ehuru behandlingen är i regeln lång och dyr, påkosta sina lupsupatients vistelsen vid Finsens institut för att sedan återfå dem botade eller åtminstone väsentligt förbättrade och därigenom arbetsdugliga.

Från andra land.

— **Presidenten Roosevelt** och **trustarne**. Såsom förut omtalats, synes presidenten Roosevelt vara benägen att bekämpa trustarnes vidare utveckling. Enligt hvad en tysk-amerikansk korrespondent meddelar, befinna sig för närvarande de inflytelserikaste ledarne af de stora trustarne i Washington och försöka förmå presidenten att uppgifva sina planer att reglera trustväsendet och minska dess inflytande. Roosevelt vägrar dock alldeles bestämdt att mottaga ens de inflytelserikaste bland trustmagnaternas, hvilket betraktas som ett bevis på mod och fast öfvertygelse. Från alla kretsar af befolkningen ingå lydningsbrev till presidenten för denna hållning. Med den fina känsla Roosevelt haft för sina medborgares stämning, kan man väl antaga, att han gjort sig försäkrad om, att hans planer bäras af en stark strömning inom landet.

— **Tyskt krigsbyte från Kina**. Såsom vi redan omnänt har Lloyd-gången „Krefeld“ medfört 176 gamla kinesiska bronskanoner till Tyskland. Bland dem befinna sig äfven en trä-

kanon. Vidare har „Krefeld“ medfört ett stort antal lavetter, kärror och ammunitionsvagnar, som tillhört de kinesiska trupperna. Enligt hvad förlojades skola de pjäser, som äro mindre rikt utsirade, för den dyrbara bronsens skull nedsmältas, hvar emot de öfriga, såsom historiskt värdefulla konstföremål, skola införlifvas med marinmuseum.

— **En konflikt i Maurus Jokais' familj**. Jokai hvilken såsom bekant för två år sedan gifte om sig med den unga skådespelerkan Bella Nagy, nedlade, såsom han hvarje år plågar, den 1 nov., alla sjärlars dag, en krans på sin första hustrus graf. Banden buro inskriften: „Till Maurus Jokais hustru, Rosa Laborfalvi“. Denna krans anträffades nästa morgon med sönderfäna band. Jokai offentliggjorde en förklaring, hvari det hette: „Hvem den vara må, som skändat denna graf och kränkt mig i min renaste pietets-känsla, utslungar jag mot denne min förbannelse. Jag gör kyrkogårdsstyrelsen och gravvakten ansvarig för, att en så oerhörd förbrytelse oförhindrad kunnat ske“. Det har visat sig att förbannelsen är riktad mot Jokais egen adoptivdotter, fru Arpad v. Feszy, som — såsom det heter — i tanken att kransen härrörde från den unga fru Jokai, sönderslitit banden med tillaguan. Jokai har själf tillkännagifvit detta resultat af undersökningen och tillägger, att han i följd däraf anmält saken för polisen, för att d:n på det strängaste må straffa den skyldiga.

— **Den franska duellssäson-** en kan sägas vara börjad med parlamentets sammanträdande, skriver Standards korrespondent i Paris. Deputeraderna Peschaud hade i en landortstidning skrivit en artikel mot Stanislas de Castellane, den bekante grefve Boni de Castellanes broder. De båda herrarne, som äro politiska motståndare, mitte sedan hvarandra på en järnvägsstation; och de Castellane slog då Peschaud i ansiktet med sina handskar, hvarpå den förre fick stryk af deputeradens vännere. En duell blir följden af detta uppträde. Vidare har den från „Fort Chabrol“ i Paris bekante Jules Guérin utmanat redaktören af Libre Parole och slutligen har den mycket omtalade f. d. borgmästaren i Algier, Max Régis, utmanat en medlem af municipalrådet i Paris.

Märkvärdiga religionsformer.

För den som vill studera den moderna religionsutvecklingen torde nämligen ett lämpligare fält stå att finna än Amerika, och i denna världdel bör man speciellt rikta sina blickar på Chicago, hvarst icke blott alla kända religioner äro representerade utan också en mängd ytterst egendomliga religionsformer uppstått och utvecklats sig. Det finnes där öfver 70 olika sekter med organiserade kyrkor och nästan hvarje månad uppstå nya dylika. De flesta äro mycket kortlivade, men en och annan håller sig uppe och eröfrar med anmärkningsvärd snabbhet en skara anhängare. Än en senare tids grundare af nya „religions“ trossatser är en af de märkligaste den mycket omtalade John Alexander Dowie. Han har för sina häpnande medmänniskor förklarat sig vara den återuppkädnade profeten Elias, som är sänd att på jorden grunda „den nya staden Zion.“

Inom loppet af tio år har han samlat en förmögenhet på flera miljoner kronor och hvarje söndag predikar han inför en åhörarskara på 7,000 personer. Han är ägare af en bank, två veckotidningar, ett landesyndikat, ett stort hotell, ett boktryckeri, ett sjukhus, en högre bildningsanstalt och åtskilliga större och mindre butiker. Alla hans anhängare måste skicka honom en tiondel af sina inkomster och dessutom förtjänar han glupskt på att med böner söka bota alla möjliga sjukdomar. Han ler dagligen flera timmar för patienter, som i bref anhölla om att han på samma timme som de själfva skall uppeända böner för deras tillfrisknande. När Dowie slutat sina böner trycker han med en elektrisk stämpel t. ex. följande ord på den insända skrifvelsen: „Bedt, den 12 aug. 1901, kl. 1.4 e. m. John Alex. Dowie.“ Får han sedermera veta att patienten blifvit bättre och att förbättringen inträffat vid samma tidpunkt då han bad för honom, visar han till bevis för bödens värkan den stämplade skrifvelsen.

Dowie's omedelbara föregångare var Cyrus W. Teed, som för några år sedan förkunnade att människorna ledde inuti en ihålig glob, där såväl solsystemet som alla stjärnorna äro innesluta. Äfven pläderade han för gemensam egendom och grundade i en af Chicagos förstäder ett institut i enlighet med sina grundsatser. Stora penningssammar inföto till honom och han samlade i likhet med Dowie en betydande förmögenhet. George Jacob Schweinfurth byggde likaledes på sina medmänniskors lättroghet, i det han framkom med de mest orimliga och ofta rent hedniska påståenden. Han förvärfvade många anhängare i Chicago och förmådde en rik farmare att öfverlämna åt honom en väster om staden belägen farm, där han skulle grunda sin „himmel“. Han uppehöll sig där några år tills en del anklagelser från församlingens sida bragte den „nye Messias“ i ständig landsflykt. Märkligt är äfven ett annat religions-samfund i Chicago, för hvilket en „protetissa står i spetsen och som håller före att de nuvarande regeringarna inom få år skola störtas, hvarrefter den plats där Chicago nu är belägen skall bli den nya boningsorten för hela mänskligheten.

En af de egendomligaste publikationerna i Chicago är en af ett spiritist-sällskap gifvnen tidning, som hvarje vecka innehåller bidrag från historiens och bibelns store män. Af kyrkliga byggnader finns det i Chicago öfver 1,100. Däraf äro 172 romersk-katolska och 142 metodistiska, „Congregational Church“ har 81 kyrkor och 13 missioner, evangelisk-lutherska kyrkan 60 kyrkor och 33 missioner o. s. v. Judarna äga icke mindre än 23 synagogor.

Politiska nyheter.

England och Tyskland.

II.

Under den förra tysk-engelska krisen föreslog en mycket ansedd engelsk veckotidskrift, att en engelsk eskader fortast möjligt skulle afgå till Kiel och därifrån föra den tyska flottan till England. Det råder

Larssons Möbelmagasin.

Största och mest sorterade lager af möbler, möbelytter, järnsängar, madrasser och kassaskåp. 2352

intet tvifvel om, att förelagsställaren verkligen menade, hvad han skref, ej håller kan man betvifla, att den engelska nationen med glädje skulle hälsa en sådan aktion efter mönster från 1807. Engelsmännen se icke längre ned på tyskarne med ringaktning; de frukta tvärtom den tyska konkurrensen både på industrins och på världspolitikens område. Men minnena från den tid, som Bismarck så ofta med harm skildrat, då engelsmännen betraktade tyskarne som en nation af andra rangen, föröka den engelska nationens ovilja mot den nya världsmakten. Oviljan antager mer och mer karaktären af hat, och detta hat återgäldas af tyskarne stora förtal, — de liberales förkärlek för England har icke hållit stånd mot de tyska boersympatierna.

De politiska förhållandena tränga växelvis dessa känslor tillbaka, men när tillfälle gifves, bryta de fram med full kraft. För tiden ger man å ömse sidor fri luft åt sina känslor. Efter det Tyskland trots öfverenskommelsen af 16 oktober 1900 låtit England stå ensamt gentemot Ryssland i Ostasien och efter mötet vid Danzig hafva engelsmännen ej mera någon orsak att skona tyskarne; man har i England en mycket tydlig känsla af, att de tyska sympatierna i de högsta engelska kretsarna äro begränsa med drottning Viktoria. Tyskarne kämpa på papperet för boerne med ett verkligt raseri, som så fullkomligt omsluter de tyska journalisternas hjärnor, att de beteckna eröfrarne från 1864, 1866 och 1870—71 som en fredlig nation, som blott kämpar för ideella mål! Den engelska prässen svarar med äkta brittisk hänsynslöshet.

Den tysk-engelska tidningskajden har de senaste dagarne antagit en särdeles elakartad karaktär i anledning af en storpolitisk artikel i National Reviews novemberhäfte.

Den engelska artikeln, som är signerad „A. B. C. etc.“ och efter en tysk korrespondents påstående härtammar „från den tyskfientliga skolans bästa hufvuden“, går helt enkelt ut på att öfverbevisa engelska läsare om, att Tyskland är Englands egentliga fiende.

England — heter det i nämnda artikel — hotas af en ny sjömakt, som hvilat på samma ekonomiska grund som Englands sjömakt. England kan naturligtvis först efter förtviflad och blodig kamp uppgifva herraväldet på sjön. Detta vet Tyskland, och det skall under en följd af år icke våga upptaga kampen ensam. Tysklands hufvudsträfvän går därför ut på att begagna sig af Englands föregifna fiendskap mot Ryssland och det uppträder på ett vålsinnat sätt än förhållandet någonsin varit med Ryssland. „I de diplomatiska förbindelsernas historia ges ej något exempel på att en stormakt uppträdd på ett så illoyalt och fräckt cyniskt sätt som Tyskland i den öfverenskommelse. Bülow behagade kalla „Jangtseöfverenskommelsen“. England bör därför uppgifva enhvar tanke på att basera sin utrikespolitik på ett samförstånd med Tyskland. Ett sådant samförstånd är omöjligt på grund

af det tyska folkets växande fiendskap mot England samt den tyska sjömakts och den tyska handelsns utveckling. Den engelska politiken må annorstädes söka träffa ett arrangemang på basis af samfälda intressen. Och detta skall ej vara svårt. Mer än tillräckligt material till sjös torde vara lika farlig för Ryssland som för England, och den pangermanska idén hotar Rysslands heligaste intressen. Ryssland har ej haft någon fördel af den tyska vänskapen, medan England kan erbjuda det stora fördelar.“

Den engelska författare af National Reviews artikel uppställer slutligen följande basis för ett ryskt-engelskt samförstånd: Ryssland loftar, att icke gripa in i de bestående förhållandena i Egypten; till ersättning ger England den ryska politiken fullständigt fria händer på Balkan halvön, afhåller sig fullständigt från att stöja de tyska expansionsplanerna i Mindre Asien och skaffar Ryssland en hamn vid persiska viken. I Kina erkänner Ryssland England såsom första makt i Jangtsedalen; England erkänner Rysslands motsvarande ställning i Mandshuriet och Mongoliet, medan Korea faller under Japans inflytelssfär.

„National Reviews“ artikel mottogs med skarp kritik af de konservativa regeringsorganen, hvilka framhålla, att det framlagda förslaget om ett samförstånd med England i verkligheten uppfyller Englands alla önskingar. Men man medger på alla håll, att artikelns författare har rätt i sin framställning af tyskarne antiengelska känslor.

Och en stor massa engelska blad med „Times“ i spetsen har mottagit „National Reviews“ artikel med sympati och erkännande. „Times“ uttalar dock något tvifvel om, huruvida den ryska regeringen skall sluta en uppriktig öfverenskommelse med England. Men det engelska världsbladet erkänner, att „ingen rysk regering någonsin varit så vålsinnad mot England, som den nuvarande“, och „Times“ redaktion finner, att här framdragits „en fråga, som i högsta grad förtjänar eftertänksamma medborgares och vidtänkande statsmäns uppmärksamhet.“

„National Reviews“ artikel har naturligtvis väckt stor uppmärksamhet i Tyskland. De flesta tyska blad ansluta sig till „Hamb. Nachrichten“ eller rättare furst Bismarcks uttalande: att ett engelskt-ryskt sam-

1:ma Manglade Spillånger

Brosmer

Stor- och medel Sey

hos

Rudolf Gardberg,

Nikolait. 7. Slottsgatan 16.

OBS!

„CAFÉ du NORDS“ nyremonterade

Biljard. 4738

af det tyska folkets växande fiendskap mot England samt den tyska sjömakts och den tyska handelsns utveckling. Den engelska politiken må annorstädes söka träffa ett arrangemang på basis af samfälda intressen. Och detta skall ej vara svårt. Mer än tillräckligt material till sjös torde vara lika farlig för Ryssland som för England, och den pangermanska idén hotar Rysslands heligaste intressen. Ryssland har ej haft någon fördel af den tyska vänskapen, medan England kan erbjuda det stora fördelar.“

Den engelska författare af National Reviews artikel uppställer slutligen följande basis för ett ryskt-engelskt samförstånd: Ryssland loftar, att icke gripa in i de bestående förhållandena i Egypten; till ersättning ger England den ryska politiken fullständigt fria händer på Balkan halvön, afhåller sig fullständigt från att stöja de tyska expansionsplanerna i Mindre Asien och skaffar Ryssland en hamn vid persiska viken. I Kina erkänner Ryssland England såsom första makt i Jangtsedalen; England erkänner Rysslands motsvarande ställning i Mandshuriet och Mongoliet, medan Korea faller under Japans inflytelssfär.

„National Reviews“ artikel mottogs med skarp kritik af de konservativa regeringsorganen, hvilka framhålla, att det framlagda förslaget om ett samförstånd med England i verkligheten uppfyller Englands alla önskingar. Men man medger på alla håll, att artikelns författare har rätt i sin framställning af tyskarne antiengelska känslor.

Och en stor massa engelska blad med „Times“ i spetsen har mottagit „National Reviews“ artikel med sympati och erkännande. „Times“ uttalar dock något tvifvel om, huruvida den ryska regeringen skall sluta en uppriktig öfverenskommelse med England. Men det engelska världsbladet erkänner, att „ingen rysk regering någonsin varit så vålsinnad mot England, som den nuvarande“, och „Times“ redaktion finner, att här framdragits „en fråga, som i högsta grad förtjänar eftertänksamma medborgares och vidtänkande statsmäns uppmärksamhet.“

„National Reviews“ artikel har naturligtvis väckt stor uppmärksamhet i Tyskland. De flesta tyska blad ansluta sig till „Hamb. Nachrichten“ eller rättare furst Bismarcks uttalande: att ett engelskt-ryskt sam-

terar sig för folk under ett lånat namn, har inga hederliga afsikter.“

„För hvad misstänker du honom?“ „Jag vet icke, men jag tycker ej om att stå obetäkt inför den, som döljor sig. Om jag stannade hemma i dag, vore jag frestad att fråga honom hvad han har att göra i mitt hus och hvad han heter.“

„Där kommer han,“ sade Annette.

Det var verkligen hans sätt att ringa. Jag trykte pek-fingret mot munnen och rymde ut i matsalen medan herr Bini släptes in; och jag sprang utför trappan, fyra steg i gången, i samma ögonblick den gamle snoken stack sin raka och smala näsa in i min ateljer för att söka mig där. Jag tillbragt närmare två timmar utom hus och återvände ej innan jag sett den apokryfiska herr Bini sitta på sitt vanliga kafé intör en bifstek, ett väl gräddadt hvetebröd och en butelj Chianti vin.

Annette kom emot mig ända ut i trappan; hennes ögon lyste, och hennes kinder brunno. Hon sade efter att hastigt hafva besvarat min välkomstkys:

„Vet du! jag har utfört ett hufvudlöst företag!“

„Ett enda? Af din uppsyn hade jag väntat mig minst två.“

„Ar det endast ett, så är det hufvudlöst med besked.“ Jag skämtade, öfvertygad att hon gjort ett ovanligt uppköp eller en barnhärighetsgärning afsedd att skaffa mig tillträde till paradiset, utan att fråga lof af mig.

„Ja, mitt företag var hufvudlöst, svarade hon, men jag är glad att jag vågat det. Du bör veta, att när herr Bini hörde, att du var utgången, sade han: „Desto bättre.“

„Gamle skäl.“

„Och han frågade mig utan omsvep om jag viste hvem herr Salvioni var?“ Gissa hvad jag svarade honom?“

„Att du vore glad om han ville upplysa dig därom i fall han viste det.“

„Als icke. Jag sade honom allt. Jag höll honom i en half timmas tid med öppen mun och uppspärade ögon medan jag sade alla de ålekvärder, du kan föreställa dig, åt denne samvetslöse fader, som lärnar två så goda vareler som Chiarina och Valentin i trångmål... „Ty, sade jag, om denne

„Portvakten var på väg med det upp till er, sade mig den högtidlige mannen. Men då jag viste, att herren var här, åtog jag mig att framlämna det.“

Denne betjants afmått allvar imponerade alltid på mig; jag beundrade Annette, som redan första dagen helt ogenär kallat honom Marco, medan jag vrängde och vred på mina svar utan att veta hvilket tilltalsord jag skulle använda, när jag hade någonting att säga åt denne viktige person.

Annette och fru Chiarina öppnade tidningarna; Valentin tog ej sin drömmande blick från brasan, medan jag genomläste mitt bref, som bar utanskriften: *maktplåggande*, mycket obefogadt enligt min åsikt. Det var ett tiggarebref af en slarfvig kamrat och jag hade jämt hunnit till underskriften, då jag förnäm en kvädf snytning. Jag såg fru Chiarina, blekare än vanligt, med hufvudet tillbakalutadt mot stolens ryggstöd, vidare min hustru, så irligt sysselsatt med sin vännina, att hon lät alla tidningarna falla till golvet, samt slutligen Valentin, röd af värmen från elden och kanske äfven af sinnesörrelse.

„Hvad felas dig, Chiarina?“ frågade han med upprörd stämma.

„Ingenting... bara litet svindel... jag trodde mig hafva sett en sak i denna tidning... jag måtte hafva läst miste...“

Valentin tog *il Pungolo* med darrande hand; sökte i den och läste hvad jag sökte efter och läste i *il Secolo*: „Mälaren, herr Giuseppe Salvioni, underrättas härmed, hvarhålet han befinnar sig, att Giorgione är död och att Chiar... väntar på ett listecknen från honom, utan att uppställa några som helst fordringar. Personer, som vore i tillfälle att gifva noggranna uppgifter angående denne Giuseppe Salvioni — mälare, trettiofvt år gammal, blond, med ett ärr i pannan — ombeles att vända sig till herr V. Nebuli, poste-restante, Milano, emot en vedergällning lämpad efter uppgifternas vikt.“

Ylleunderkläder

till billiga priser såsom
 Dam ylle tröjor från 1: 25.
 Herr tröjor „ 2: —.
 Herr ylle strumpor „ —: 80.
 i A. O. Ahlbergs
 5607 trikotvarusaffär.

förstånd är, likaså möjligt och sannolikt som en kompromiss mellan hund och katt.“ Denna uppfattning är i och för sig mycket berättigad, men de stämningar, som nu härskas i England, kunna dock bilda en ganska solid basis för en ny riktning i den engelska politiken. Och man bör ej glömma prinsen af Wales tidigare försök att åstadkomma en engelsk-rysk överbenskommelse, lika litet som man bör förbise, att det icke mer än drottning Viktoria utan Edvard VII, som härskar öfver det brittiska riket. Det är nog möjligt, att marquis Salisbury, som hälsade den Bismarck-Andrassy'ska alliansen som ett „evangelium“, hvarken vill eller kan föra Englands politik in på nya banor. Men Joseph Chamberlain skall vara mannen därtill, och om än många af hans anhängare med en viss fruktan skulle se honom såsom alsvaldig ledare af den engelska politiken, skall den engelska nationens stora flertal säkert under nuvarande förhållanden följa Chamberlains fana, när på denna stå de ord, som „National Reviews“ redaktör — för resten en nära släkting till lord Salisbury — tagit till motto: Ned med Tyskland!

Det är mycket osäkert, hvilka personliga känslor för närvarande behärska kejsar Wilhelm II gentemot England. Kejsaren har motagit Chamberlains släkting, men hans politik synes nu ledas af intressen från Danzigmötet. Tyska kejsaren har dessutom uppenbarligen efter sin mormors död låtit sig påverka af den i Tyskland härskande antiengelska stämningen, och denna stämning har den sista tiden öppet antagit formen af djup hat. Chamberlains uttalande om tyskarnes uppträdande i 1870-71 års krig har framkallat protestmötet. Greifswalds studenter gjorde början med ett möte, på hvilket de enstämigt beslöt inlägga en harmfull protest mot den engelska ministerns angrepp på den tyska nationen. Från Darmstadt målades, att presidenten för „Kriegerkameradschaftet“ „Hassia“ „mit tiefer Entrüstung“ tillbakavisat Chamberlains beskyllningar. Slutligen förberedes i Berlin ett studentprotestmöte.

Frankrike och Turkiet.

Konflikten bilagd.

Striden mellan Frankrike och Turkiet betraktas nu såsom afslutad. Så vida det icke skulle uppstå praktiska svårigheter angående uppfyllnad af Turkiets löften, kan amiral Caillard följaktligen snart afsluta besöket på Mytilene och åter styra kursen hem mot Toulon. Den orientaliska frågan, hvilken ett ögonblick tyktes beskugga

den politiska horisonten, försvinner nu på nytt.

Rörande afslutandet af konflikten föreliggande följande telegrafiska meddelanden:

Paris den 10 nov. „Agence Havas“ meddelar: Turkiske utrikesministern har utskändt ett bref med giltig het såsom en af sultanen utfärdad irade. I detta bref förklarar han, att Porten gått in på de första af de af Frankrike uppställda fordringarna, samt att den ytterligare accepterat de nya kraf Frankrike uppställt. De punkter, som Turkiet sålunda gått in på, äro:

1. Porten erkänner de nu bestående skolorna.
2. Porten erkänner likaledes de nu existerande sjukhusen och religiösa stiftelserna.
3. Den lämnar bemyndigande att iständsätta och återuppbbygga, eventuellt utvidga de skolor, sjukhus och fromma stiftelser af annat slag, hvilka blifvit skadade eller förstörda.
4. Den förpliktar sig att i deras fulla omfattning erkänna de nybygggnader, restaureringar och utvidgningar af dylika anstalter, som Frankrike kan önska att i en framtid företaga.
5. Den stadfäster utnämningen af den katolska patriarken.
6. På dessa villkor skall, enligt hvad franska utrikesministern Delcassé meddelat Porten, Frankrike återupptaga den diplomatiska förbindelsen med Turkiet och amiral Caillard få order att lämna Mytilene.

Salisbury om situationen och om kriget i Sydafrika.

I sitt sedvanliga tal vid lordmayorsbanketten yttrade Salisbury den 9 nov. bl. a., att den nuvarande tidpunkten är svårare än för några år sedan, men att man dock hade all orsak att lycka-önska sig. I det stora hela sedt har världsfreden icke störts. Det är sant, att ett litet moln visat sig i Medelhavet, men det har snart skingrat sig. Detta är ett betydande resultat. För 50 år sedan skulle en dylik händelse medfört icke så obetydliga följder. Värkligen allvarssamma händelser ges det icke, om man fränskr kriget i Sydafrika. Men icke håller detta krig bör väcka pessimism. Vi skola — sade talaren — bringa detta krig till slut. De fortfarande framgångsrika skola föra till ett framgångsfullt slut. Krigets slut är ej så nära som vi hoppades; men den väkta oron berodde framför allt därpå att vi icke begrepp krigets verkliga karaktär. Detta krig är intet vanligt sådant. I de europeiska krigen har det ofta förekommit att guerillakrigen räkt längre än man väntat. Jag måste upprepa att vi hvarje vecka ha väsentliga framgångar att förteckna. Vår politik förblir oförändrad. Vår varmaste önskan är att i de trakter, där nu kriget rasar, fred och enighet skulle hålla sitt intåg och att detta land så snart som möjligt skulle få njuta fördelarna af en autonom ställning. Emellertid är boernes oafhängighet oförenlig med vår säkerhet. Det engelska folket har beslutit att detta förskräckliga krig aldrig mer får förnyas. Vi måste afslägsna orsaken till fara i detta hörn af vårt rike. Englands lifintressen fordra ett framgångsfullt slut på kriget.

Strödda meddelanden.

— Den franska eskadern, som nu skall söka framtinga uppfyl-

landet af Frankrikes fordringar, är Medelhafsflootts s. k. låtta division, under befäl af kontre-amiral Caillard. Den består af pansarskeppen „Charlemagne“ och „Le Gaulois“ om respektive 11,000 tons, 15,000 hästkrafter och 650 mans besättning; pansarkryssarna „Pothuan“, „Galilée“ och „Linois“; torpedojagarna „Espingole“ och „Hallebarde“, hvilka endast måsta 57 meter i längd och hålla 310 tons, men ha den ofantliga maskinstyrkan af 5,000 hästkrafter och göra 27 knop.

Sammanlagdt 12 grofva kanoner, 50 medelstarka och 112 lättare artillerij-pjesser, samt en besättning af 125 officerare och 2,600 man.

Turkiet kan icke uppställa ett enda skepp något så när jämförligt med ett af de båda pansrade slagskeppen.

Telegram ur senaste post

Turkiets eftergifter.

LONDON, 8 nov. Porten har tillställt franske legationsskreteraren Bapst en not jämte månatliga anvisningar på tullinkomsterna till betalande af Portens skuld till Lorandos arvingar. Den innehåller turkiska regeringens beslut med hänsyn till kajfrågan. Bapst har sändt noten till Paris.

Makternas hållning.

KÖLN, 8 nov. Till Kölnische Zeitung telegraferas: Det förljudes att Ryssland och Frankrike fastställt principer för ett gemensamt uppträdande för genomförande af de utaf sultanen i Berlintraktaten utlofvade reformerna i Armenien och de europeiska provinserna och att de ämna utskicka en uppförande till de andra signaturmakterna om att sluta sig härtil. De första stegen rörande sammankallandet af en konferens skola redan vara tagna. Denna konferens kan dock icke hållas förr än tidigast våren 1902 och intill dess kunna möjligen tillfälligheter inträffa, som gifva den turkiska frågan en kritisk vändning. I politiska kretsar emottas man med spänning händelserna i Turkiet och på Balkanhälften.

BERLIN, 9 nov. Särskilda tidningar anmärka att Köln. Zeitungs meddelanden om ett gemensamt uppträdande af Frankrike och Ryssland för genomförande af reformer i Armenien och Turkiets europeiska provinser i hvarvarande väl underrättade kretsar starkt betvivlas. Likaså osannolikt anses den uppgiften att Ryssland och Frankrike skulle komma att uppfordra öfriga makter att ansluta sig till deras gemensamma åtgärder. Tillvidare har intet steg vidtagits till sammankallande af en denna angelägenhet berörande konferens och saknas äfven alla tecken på att något steg i den riktningen vore att vänta.

Nya underrättelser från Caillard och Bapst.

PARIS, 9 nov. Caillard telegraferar detaljer om sin landstigning och i beslagtagandet af tullinrättningarna i Mytilene. Han inskränkte sig till att låta endast ett kompani landstiga. Dessa soldater mottogos „med förtroende“ af befolkningen.

Det meddelas att Bapst erhållit en hel serie af anvisningar på turkiska tillkamrar, hvilka anvisningars belopp till fulla motsvarar den summa Frankrike fordrat för Lorando-afrens regle-

ring och som äro beräknade månatligen från 1 febr. 1902 till 1 maj 1903.

Kansaslif.

30 straffångar göra myteri och fly.

NEWYORK, 8 nov. I Leavenworth i Kansas hafva 30 straffångar gjort myteri. De dödade en uppsyningsman och sårade två, hvarefter de grepo till flykten. Rytteri utsändes för att följfå fångarna. Under förföljandet blef en fånge dödad och åtskilliga sårade.

Handel och sjöfart.

— Fyrfartyget Plewna bortogs i förgår från sin stationsort vid Kemi och inbogerades till Uleåborg. Plewna är vårt nordligaste fyrfartyg. (Hbl.)

— I vinterkvarter. Finnbåtarna, som trafikera Sundsvall, gå under de närmaste dagarna i vinterkvarter. Äfven finnbåtarna skriver Sundsvalls-Posten, ha i likhet med de norrländska kustbåtarna haft ett dåligt seglitionsår till följd af minskade godsfrakter. Dessa båtar föra hufvudsakligen finska landtmannaproduktur, och konsumtionen af sådana har i år varit densamma som förut, beroende på den allmänna stagnation, som i år rådt på den norrländska marknaden. Isynnerhet har kreatursimporten varit minskad på grund af att utsikterna för skörden tedde sig tämligen ögnysamma.

Sjöolyckor.

— Clara Maria. Mariehamn, 9 nov. (Ur Ål.) Den till rådstufvurten i Göteborg af befälhafverån på strandade barkskeppet Clara Maria, kap. M. W. Eriksson inlämnade sjöförklaringen innehållande bl. a. följande: Fartyget afsigade d. 30 maj fr Kotka med last af 335 kub. famnar splitved, destineradt t. London. Efter det Öresund passerats, inträffade d. 11 juni mulet och bygt väder som forlor ännu följande dag, då Flodens fyr kl. 4 på morg. påjades i SSV ¼ W, dist. 1,5 miat. Ännu föregående dag hade pumparna kunnat hålla fartyget läns, men under natten hade läcken tillgitt, så att läns ej erhöles. „Kl. 8 f. m. påjades Nidingsens fyrhorn 1 O ¼ S. Vatten i skutan, ingen läns“, heter det i sjöförklaringen. „Vind WSW, styrka 9. Kl. 8.30 f. m. beslöt att söka hamn på grund af att fartyget skärmde sig kusten och rattnet stiger i rummet fast 3 pumpar arbeta. Halade upp brassarna samt satte kurt på Fjördsåkers fyr. Kl. 10.30 f. m. törnade på Fjördsåkers grund. Missräknadt på distansen från land, då grundet tycke: ligga längre ut från landet än hvad kortet utvisar. Grundet är 16 fot, hvarför fartyget hugger svårt. Seglen gjagades och besloges. Vattnet stiger fortfarande i rummet. Kl. 12 p. d. 10 fot vatten i rummet. Telegraferade efter assistans. Kl. 2 e. m. satte till focken, klyfvaren och storsätet för att söka bräcka, fartyget af grundet. Kl. 6 e. m. kom bolaget Herkules bärgningsångare Färdig. Sedan kontrakt blifvit upprättadt med kaptenen å nämnda ångare, försökte han att rycka loss skutan från grundet, men utan resultat. Beslöt att invänta dagar.

Torsdagen den 13 de kl. 2 f. m. började bogserångaren Anyo bogsera, men utan att få fartyget loss. Besättningen purrades upp, för att vara klara, därför att fartyget började hugga svårt mot grundet. Befarade att riggen skulle gå öfverbord. Kl. 7 f. m. gick besättningen från skutan med alla sina effekter ombord å bärgningsångaren Fredrikshavn, hvilken under natten kommit till strandingsstället och som satte dem i land på Gotskärr. Till följd af hvad sålunda anförts, frikallar kaptenen sig och sin besättning från all ansvar och skadeersättning.

— Elinda. Helsingfors, 12 nov. (Ur Hbl.) Sumpen Elinda, som de första dagarna i oktober afsigade härifrån med last af salt strömming till Narva, återvände hit i går i havererad tillstånd utan att hafva nått destinationen. Den har under hela resan varit utsatt för motiga vindar. Söndagen den 3 denes råkade den utanför Höglund ut för en orkanlik storm, hvarvid de höga sjöarna bröto öfver den tungt lastade farkosten. En sjö träf-fade härunder storeglet med den påföljd at

gaffeln brast, och kort därpå slog åter en sjö mot klyfvaren, hvars stag sprang. En del af däckslasten bortspolades och återstoden var man tvungen att vräka öfver bord. Vinden blåste för tillfället från O och NO. Man lyckades slutligen komma i land under Stora Wrangön, där skadorna provisoriskt reparerades, så att man kunde komma öfver till ånska sidan. Ellida låg sedan några dagar i Pernå i afvaktn på lämpligare väder, hvarpå kosan staldes hit. Sumpen egdes af fiskaren F. Weckström. Lasten torde ha varit försäkrad.

— Emily (Å.). Bordeaux, 7 nov. Svenska ångaren Emily, på resa från Kotka, har liggande för ankar påseglats af franska barkskeppet Berthe samt fått flere plåtar öfver vattnet intruckta. På barkskeppet skadades bogspöret.

— Franz Horn (Å.). Leerort, 4 nov. Ångaren Franz Horn, från Kotka till Papeburg, har, sedan största delen af dess trälast blifvit lossad här, den 2 dennes afgått till destinationen, men på Ems råkat på grund vid Coldam, där hela lasten sannolikt måste lossas. Dagen förut sprang en fullastad präm läck och måste bogseras till land för att om-lasta trävarorna.

Den 6 nov. Ångaren Franz Horn har i dag morse med floden åter blifvit flott och skall försöka nå sin bestämmeelseort Papeburg. Den läcksprunga och sedan lossade prämen sitter ännu last.

— Linnea. Helsingfors, 11 nov. (Ur Hbl.) Den vid Hundshälet mellan Hangö och Tvärminne kantrade jakten heter Linnea och egdes af Matildedals bruk. Besättningen, tre man, räddades af fiskare.

— Loire (Å.). Bordeaux, 2 nov. Danska ångaren Loire, Raabe, som anländt hit från Kotka, har i förgår afton på väg till torrdockan varit i kollision med engelska ångaren Thomas Coats, som erhöit särskilda skador, medan Loire icke skadades. Båda fartygen hafva halats i dockan, där Thomas Coats skall reparera.

— Murtaja. Stockholm, 10 nov. Finska barkskeppet Murtaja, som den 18 oktober inkom till Helsingborg läck med trälast, blef i torsdags loss, hvarefter fartyget intogs i torrdockan.

Öfriga skeppsnyheter.

— Helsingfors, 12 nov. (Ur Hbl.) Tyska ångaren Mathilda, som i går anlände hit, passerade i söndag kl. 1,15 e. m. i Östersjön, 56° 24' latitud och 20° 50' longitud O från Greenwich, en havererad tremastad skonare. Fartyget, som innehade trälast, löt på denna. Fockmasten hade gått öfver bord. Namnet syntes bestå af fem bokstäver, men kunde icke läsas från Mathilda. På mesen åtsen var ryck flagga hisad. Antagligen är fartyget finskt. Det var ljusmåladt. Matildo nämnde sig fartyget för att utrona om folk fanns ombord å detta. Då ingen levande varlo kunde upptäckas ombord och vädret var så hårdt, att det var omöjligt att begära havaristen, fortsatte Mathilde sin färd. Befälhafverån å Mathilde har bedt påpeka, att havaristen kan blifva ytterst farlig för de till Finska viken destinerade fartygen, då den ligger midt i farleden.

Skeppellista.

4bo Nov. Inklarerade: 12 F. A. Bore II, Wrede, 469 r.t. Stockholm, st.gods. F. sk. Venio, Lindroos, 247 r.t., Odense, ballast.

Helsingfors, inklarerade, 30 okt. Å. Stettin, Tronhjem; — 27: Å. Arbustus, Sunderland; — 6 nov.: Å. Alma, Wiborg; — 7: Å. Faerd, Byth; — sk. Hedvig, Köpenhamn; — gal. Sulo, Reval; — sk. Veset, Göteborg; — 9: Å. Uddeholm, Petersburg (för storm);

utklarerade, 6 nov. Å. Söderham, Wiborg; — 7: Å. Hektos, Amsterdam; — Å. Alma, Gravlines; — sk. Othello, Kotka; — 9: sk. Hedvig, Ekenäs.

Wiborg, inklarerade, 7 o. 8 nov. T. Å. Söderham, Hitzebel, Hamburg; — h. Å. Gamma, Decker, Kronstad; — r. sk. Martinsson, Oris, Middelsborg;

utklarade, 7 o. 8 nov. T. Å. Söderham, Hitzebel, Lovisa; — h. Å. Oberoa, Regoort, Amsterdam via Kotka.

Stockholm, afgående, 9 nov. Ita, Saario, Finland; — Alén, Andersson, Finland; — John, Boman, Finland.

Ahti, skbb af Sund, Söderlund, anl. 5 nov. t. Järsfjärd fr. Rochester och afg. t. Sund i vinterkvarter.

Aino, skbb af Wårdö, Engman, anl. 5 nov. t. Järsfjärd fr. London och afg. t. Wårdö i vinterkvarter.

Altai, bk af Wårdö, Abrahamsson, anl. 5 nov. t. Järsfjärd fr. London och afg. t. Wårdö för att öfvervintra.

Amanda, skbb af Finström, Höglund, anl. 6 nov. t. Gelle fr. Grangemouth (27 dd).

Appellonia, bk af Geta, Landström, var 8 nov. segelkl. fr. Odense t. Mariehamn.

Barrowdale, jfg. af Åland, Wennström, 7 nov. t. Buenos Ayres från Sabie Pass (115 dd).

Bothma, ång. af Wasa, Lindblom, pass. Brunsbützel 6 nov. fr. Råfö t. Malaga.

Kings County, bk af Mariehamn, Karlsson, anl. 8 nov. t. Mobile fr. Greenock (76 dd).

Nikolai, ång. af Wiborg, Fernberg, afg. 4 nov. fr. Shields t. Valparaiso.

Nyfar, sk. af Wästernär, Mickelson, utkl. 9 nov. fr. Helsingfors t. Åbo.

Patia, ång. af Wasa, Braxén, afg. 5 nov. fr. Hull t. Wasa.

Southern Belle, bk af Mariehamn, Eriksson, anl. 6 nov. t. Ljusne fr. Hull (32 dd).

Af K. Åbo hofrätt utgifna:

Domar. Den 4 nov. i väjd. målen emellan bogaromist. L. G. Zetterberg, utblifven väjd., och statsråd F. E. Walmqvist, tillstådeskommen, sv.de; handl. T. Manninen, k.de, och restauratören Amalia Wilhelmina Nordlin, sv.de; rusth. H. Kaisti, k.de och torp. K. Pesuri, sv.de; torp. F. Frigård m. fl., k.de och b.n. M. Wehuvor, sv.de; handlaarskan Maria Aaltonen, k.de, och Olycksfallsförsäkringsaktiebolaget Kullervo, sv.de; handl. K. M. Eklund m. fl., k.de och skrädd. O. Tikander, sv.de. — D. 9 nov. handl. K. Sjöstedt, k.de, och handl. K. G. Blomberg, sv.de; handl. J. Lindqvist, k.de, och asfaltarbetaren O. Salmi m. fl., sv.de; smeden A. Willman, k.de, och b.n. A. Maunula m. fl., k.de, och förre b.n. J. Koivulha, sv.de; murar. J. V. Sjögren, k.de, och formannen J. Sjögren, sv.de; b.n. K. Pietilä, k.de, och kro.

nollinmanskapen Adéle Wallroos, sv.de; gårds-egarinman Mathilda Packalén, k.de, och arbetskarlen J. W. Lindroos, sv.de.

Utslag. Den 4 nov. på Myllykoski träsliperiaktiebolags besvär; häktade måleriarbetaren J. E. Siivonen. — D. 5 nov. på handl. C. G. Fricks och lyceilektorn E. Rindells ömsesidiga, f. d. målaren F. Wainios. — D. 6 nov. på drängen J. H. Stenroos besvär; anl. af torp K. Makisipilas. — D. 7 nov. i anl. af arbetskarlen V. B. Rosteds samt inhysskarlen J. H. Karlströms m. fl. besvär; på handelsidkande Anna Lovisa Henrikssons m. fl. besvär; i anl. af torp. K. Heinoens m. fl. skrift; på b.n. N. Riheläs besv.; drängen K. N. Aaltos; lyceilektorn K. Ahlman. — D. 8 nov. på hyrskusen R. Nummelins och hans hustru Hulda Wilhelmina Nummelins gemens. besvär; i anl. af b.n. N. Riheläs. — Den 9 nov. på häktade förre handelsbetsjanten H. Kasinens besv.

Protokollsutdrag. Den 5 nov. i anl. af arbetskarlen J. Ehrlunds besvär. — Den 9 nov. i anl. af landtribusrådet A. Björkenheims missnöjesanmälan.

Kommunikationsresolutioner. Den 6 nov. i anl. af handl. J. K. Brander m. fl. besvär. — D. 9 nov. i anl. af sjukapt. A. B. Petterssons besvär; sågegren A. Sundberg.

Sammanträde.

Samliga här i staden bosatta delegare i Städernas allmänna brandstodsbolag i Finland varda härmed kallade till lördagen den 23 innevarande november klockan tolf (XII) på dagen infinna sig inför Magistraten för att höras, huruvida de vilja förena sig om gemensam fullmäktigt till den extra bolagsstämma med delegarene i sagda bolag, som utsatts att ega rum i Helsingfors stad måndagen den 16 instundande december klockan tolf (XII) på dagen Åbo rådhus den 9 november 1901

5608

Magistraten.

Auktion.

Tisdagen den 19 d:s fr. kl. 10 f. m. och 4 e. m. i försäljes uti gården No 5 B vid Allégatan adidna fören Anna Kekkonis efterlemnade lösegendom, såsom husgerådssaker och möbel, hvaribland ett mahogny möblemang, linne- och sängkläder m. m. Åbo den 11 nov. 1901.

5699

G. E. Brücker.

Till salu.

Gaskoks,

prima engelsk, säljes numera å 1: 70 pr hl på kolgården och å 1: 75 pr hl hemkörd af

Joh. Gust Wikström.

OBS! I:ma engelsk koks, icke Åbo Gasvärks. 5598(A.U.2.13)

Tjänstsökande.

En bättre Svensk flicka

önskar sig plats på nyåret uti sin Finsk familj, der svenskan talas. Pretentioner: fri resa, fritt vliv och att få anses som familjemedlem. Är skicklig uti finare och enkla matlagning, sömnad m. m. Fint elvetrytt från matlagningskurs å första klass hotell. Svar till „anspråkslös 28 Å“ Kontoret Svea Norrköping, Sverige. 5610 (Svea 1943)

Önskas hyra.

Itu genast

ett snyggt möbleradt rum med skild ingång i centrum af staden. Svar med prisuppgift till „X“ d. bl. kontor. 5611

Ett större möbleradt rum, ljusst. Svar till E. D. i Å. Ts kontor. 5613

Tillvarataget.

Detektiva polisen söker egare till en större summa penningar, som upphittats undandömda å detektiva afdelingens kontor. 5675

Diverse.

A. U., U. A. och F. A. T. 2 ggr. 8 r.

Slutliqvid.

Forordningsegarene uti handlanden Aug. Himbergs konkurs ega hos undertecknad granska lividen samt uppbära dem tillhörande slutliqvid. 5600

John Humelin.

Försäkra hästarna

Åbo Hästförsäkringsbolag.

Enligt bolagets nu gällande stadgar utgör årsafgiften pr 100 mks försäkringsvärde eller del däräf, under november månad 40 p. samt under december endast 20 p., förutom besiktningssvaret.

Ombudsmannen.

Daglista.

I dag, onsdag.

Kl. 1/9 1/10 f. m. Råntor å lån från Magistratens enskilda pensionskassa och från Cajanderska testamentsfonden uppbäras af rådmän J. E. Dahlström, Ryska kyrkog. 3. Kl. 10 f. m. Auktion å diverse husgerådssaker och möbel i nr 10 vid Stora Tavastgatan. Kl. 10 f. m. Auktion å diverse varor i ett magasin å packhusgården. Kl. 10-11 f. m. Finska sjömannapensionsanstaltens kontor, Slottsgatan 16, hålles öppet. Kl. 10-11 f. m. Finska Skolstatens pensionskassas kontor, Svenska lyceets hus, hålles öppet. Kl. 10-12 p. d. Myrörenens magasin, Kaskigatan 6, hålles öppet. Kl. 1-2 e. m. Råntor å lån från fonder, stående under kommunalrådet G. Hoffstedts förvaltning, uppbäras i Lifränteanstaltens kontor. Kl. 4-6 e. m. Lifränteanstaltens kontor, Eriksgatan 13, hålles öppet. På samma tid utbetalas vid årets början förfallna lifräntor äfvenom emottagas insatser och flytande betaltningar. Kl. 6-7 e. m. Uppbörd till o. utbetalningar från ecklesiastikens äsko och pupillkassa värfstas i domkapitelens ämbetsrum. Kl. 7/8 o. m. Teaterföreställning: „Svärär“.

I morgon, torsdag.

Kl. 1/9-1/10 f. m. Råntor å lån från Magistratens enskilda pensionskassa och från Cajanderska testamentsfonden uppbäras af justitierådet J. E. Dahlström, Ryska kyrkog. 3. Kl. 10-2 p. d. Åbo läns brandstodsbolags kontor, Birgersgatan 8, hålles öppet. Kl. 1/8 e. m. Terasio Carrenos konsert i Brandkärsbuset.

Åbo arbetares sjuk- och begravningskassas sjukbesökare under nov. månad äro:

Östra sidan af Aura å.

Karl Eriksson, Österlånggatan nr 37 A. Anders Laaksonen, Årenslängtan nr 2 A. Lotten Höglund, Österlånggatan nr 15 A. Amanda Fager, Österlånggatan nr 40.

Västra sidan af Aura å.

Walfrid Iin, Ryska kyrkogatan nr 39 B. G. A. Gustafsson, Amiralitetsgatan nr 9. Elin Lindström, Trägrådgatan nr 16 A.

Djurläkare:

Fabritius, L., (läneveterinär), alla söken-dagar kl. 1/10-12 p. d., Eriksgatan 1. Nyberg, Karl Alfr., (veterinär), kl. 9-2 p. d. Lilla Tavastgatan 16.

Ännonserade ångbåtsurer.